BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

kitle

Fiyatı 500 Krş
23 Mayıs 1978
209

haftalık sosyalist gazete

YENİ BAĞIMLILIK İLİŞKİLERİNE HAYIR!

Sönmeyen bir devrim meşalesi: "AYDINLATAN" HO AMCA

"1946 Temmuzunda Paris'te bir basın taplantısı... Çeşitli ülkelerden gelmiş yüzlerce gazeteci, sade giyimli, çok çektiği yüzünden belli, ama kararlı ve sakin bir adama sorular soruyorlar:

—Siz bir komünistsiniz, değil mi bay Başkan?

—Evet.

—Direnme hareketine katıldınız mı?

—Evet.

—Kaç yıl?

—Kırk yıldır.

—Hapse girdiniz mi?

—Girdim.

—Hangi hapishanede yattınız?

—Bir çoklarında.

—Uzun süre mi?

Zayıf adam soruyu soran genç gazeteciye, yüzünde belli belirsiz bir gülümme ile bakıyor: 'Bilirsiniz hapishanede zaman daima uzundur.' "

Gazetecilerín çevresini sardığı bu adamın adı Ho Şi Minh'ti. Kendisinden önce adı çok az duyulmuş bir uzakdoğu ülkesinin, Vitenam'ın kurtuşuna önderlik etmiş ve bu ülkenin tüm emekçilerinin sevgilisi olmuş bu adam, 19 Mayıs 1890 günü yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Babası, yurtsever kişiliği nedeniyle çeşitli baskılarla karşılaşan bir kişiydi. Çocukluğunda yaşadığı çevrenin Ho Şi Minh üzerinde kalıcı etkileri olmuştu ,Fransız sömürgecilerinin bütün eğitime el koymalarına ve kendilerine hizmet edecek kişiler yetiştirme çabalarına tepki olarak,okumayı bıraktı. Hayatını kazanmak için gemilerde çalışarak, Fransa'yı, İngiltere'yi, Almanya'yı, Amerika'yı, Afrika'daki Fransız sömürgelerini dolaştı. Gördüğü yerlerde karşılaştığı insanların çektikleri acılardan, sefalet içindeki yaşantılarından, emekçiler üzerindeki sömürüden, baskılardan derin bir biçimde etkilendi..

Ho Şi Minh Paris'te bulunduğu sürece devrimci eylemlerin de içinde bulundu. Sonraları Marcel Cachin onun için şunları yazmıştı: "O zamanlar Fransa'da yaşayan bir Hindiçini temsilcisinin Kongrede (Tours Kongresi) bulunduğunu unutamayız. Fransız emperyalizminin 20 milyon hemşerisini unatç verici bir şekilde sömürmesini şiddetle suçlamış ve sosyalistlerin zulüm gören, yakalanan, hapse atılan, öldürülen yerlileri desteklemelerini istemişti. Bu uzak doğu temsilcisi kimdi? Ho Şi Minh'in ta kendisi."

Ho Şi Minh üzerinde en büyük etki yapan olay, kuşkusuz o günlerin dünyasını alt üst eden Ekim Devrimi olmuştu ve Ho Şi Minh, o güne dek Lenin'in eserlerinin hiçbirini okumadığını söyleyecekti sonradan. O günden sonradır ki, zulüm ve işkence görenlerle bütün dünya işçilerini yalnız ve yalnız sosyalizmin kurtarabileceğini anladı. Kendini Marksizm-Leninizm ve Ekim Devrimini incelemeye verdi. Fransız Sosyalist Partisi'ne, Komünist Enternasyonal'i destekleyen FSP üyelerinin Fransız Komünist Partisini kurmaları üzerine de bu yeni Parti'ye katıldı. Fransa'dayken, Fransız sömürgecilerinin alçakça suçlarını teşhir ettiği ve Vietnam ile öteki sömürge halklarının haklı isteklerini dile getirdiği La Paria gazetesini yayımlamaya başladı. Bu gazetede, gençliğinde aldığı ve "yurtsever Quoc" anlamına gelen Nguyen Ai Quoc takma adıyla öfkeli yazılar yazdı.

1924'de, Komünist Enternasyonal'in Beşinci Kongresi'ne katılmak üzere Moskova'ya gitti; ardından köylü, gençlik, kadın konusunda yapılan uluslararası toplantılara katıldı. Nguyen Ai Quoc 1925'te de Kanton'a döndü. Vietnam Devrimci Gençlik Birliği'ni kurdu; genç devrimcileri kurslar ve yayınlarla eğitti. O sıralarda işçi hareketlerinde görülmedik bir canlanma başlamıştı. Sosyalizm işçi ve köylü yığınları içinde yayılmaya başlamış, Vietnam emekçi halkını devrici mücadele için örgütleyecek bir partinin kurulmasını koşullar dayatıyordu. İşçi sınıfı toplumda nicelik ve nitelik bakımından siyasal bir güç durumuna gelmişti. 17 Haziran 1929'da Hindiçini Komünist Partisi kuruldu. 1930-31 yıllarında Çin'de bulunmak zorunda kalan "zayıf ama sıhhatli, bakışları keskin ve parlak, hareketleri yumuşak ve konuşmasıyla insanda sevgi uyandıran" bu adam, Komünist Parti'nin bütün çalışmalarında etkin bir yol göstericilik yapıyordu. Çin'de bulunduğu sırada, 1931 yılında İngiliz polisi tarafından yakalandı. Kendisiyle birlikte yakalanan arkadaşı Ducroux, onu şöyle anlatıyordu: "İnsana son derece ince ve zayıf, ama harikulade çevik bir kimse izlenimini veriyordu. O zamanlar tüysüzdü, dudağının üstünde bıyık diye birkaç seyrek tel vardı. İnce uzun, kavruk bir yüzü vardı... Bu derece az yemek yiyen, her türlü rahatı bu derece tepen insana pek az raslamışımdır. O ne durup dinlenmeden çalışmak, her yere koşmak!Kafası her zaman meşguldü...Galiba kafasında bir tek düşünce vardı, o da: Vatan'dı, Vietnamdı. Samimi bir enternasyonalist, gerçek bir devrimci değildi demek istemiyorum. Ama, onca,Vietnam en başta geliyordu..."

1933 yılında, Nguyen Ai Quoc'un Hong-Kong hapishanesinde öldüğünü belirten bir haber yayıldı. Haber hem L'Humanitè, hem de Sovyet gazeteleri tarafından doğrulandı. Moskova'da bir anma döreni yapıldı. Ancak bu efsanevi insan ölmemişti. Yeniden ortaya çıktı, gizlilik koşullarında Moskova'ya gitmeyi başardı, orada Lenin Okulu'nda eğitim gördü.

1939 yılında başlayan İkinci Dünya Savaşı'nda Fransa'nın Nazi ordularınca işgali üzerine, Fransa Vitenam'daki yerini Japon emperyalistlerine bırakmaya başladı. Vietnam halkının karşısında bu kez iki sömürgeci düşman vardı. Ho Şi Minh 1940 yılında Güney Çin'e geldi ve burada, ilerde kendisinin en sadık ve en etkin yoldaşları olacak iki insanla, yirmi yaşında devrimci, yirmi beş yaşında da komünist olan Pham Van Dong ve büyük bir strateji ustası olduğunu ortaya koymadan önce örnek bir mücadeleci olan eski tarih profesörü Vo Nguyen Giap'la karşılaştı. 1941 yılında Vietnam'ın kuzeyine döndü. Burada bir dağın eteğinde bir mağara buldu. Mağaranın önünde çağıldayan bir ırmak akıyordu. O burada, sarkıtlar ve kalın sarmaşıklar, çalılıklar ve kaya döküntüleri arasında bir yıldan çok yaşadı. Dağa Karl Marks, ırmağa da Lenin adını verdi. Durmaksızın çalışıyor, dağ, dere, tepe demeden dolaşıp, köylere gazete dağıtıyordu. İşte Hindiçini Komünist Partisi'nin 8. Kongresi burada, bambudan yapılmış bir masanın çevresinde, ağaç kütüklerinin üzerinde toplandı. Ve günümüzün en kahraman hareketlerinden biri olan Viet Minh böyle bir yerde kuruldu....

Büyük önder, Vietnam'daki mücadeleyi kardeş partilere açıklamak için, Çin'e ve Moskova'ya gitmek üzere yeniden yola çıktı. Yola çıkarken kendine yeni bir ad seçti. Bu ad Ho Şi Minh'di. Önceden çağrıldığı adı Ho Ouang'ın başındaki Ho sözcüğüne Şi Minh, yani "aydınlatan" sözlerini ekledi.

Ancak, daha Çin sınırını geçer geçmez yakalandı. Çok geçmeden arkadaşları O'nun öldüğünü duydular. On yıl önce Hong Kong'da olduğu gibi, aylarca herkez onu öldü diye bildi. Ama o yine ölmemişti!... Ayaklarına zincir vurulan Ho Şi Minh tam onbir ay hapisane hapisane dolaştı. Uyuz hastalığına tutulup, en azılı haydutların arasında yaşadı. Kimi zaman boynunda demir bir halka, kimi zaman ayakları zincire vurulmuş olarak, bir kentten diğerine yürüdü, ölmedi.. Sonradan görüldü ki, yazılar da yazdı. Çok sonra Hapisane Notları adlı kitapta yayımlanan şiirleri yazdı.Son derece yalın, dokunaklı, dolaysız, ahlakçı olan bu yüze yakın kısa şiirde, Vietnamlının örnek denecek metinliği ve sabrı ile karışmış bir insan sevgisi, mücadeleci bir ruhla birleşmiştir... Bu korkunç zindanların gücü onu tutmaya yetmedi, yeniden Vietnam'a döndü.....

Viet Minh ilk düzenli savaş guruplarını oluşturdu ve başlatılan savaş güçlenmeye ve yayılmaya başladı. Silahlı halk güçlerinin bu gerilla savaşı, Japon işgal ordusuna etkili darbeler indiriyordu. 1945 yılının Mayıs'ında toplanan Parti Ulusal Konferansı ve Halk Kongresi'nde yeni Vietnam'ın Geçici Hükümeti ve Ulusal Kurtuluş Komitesi kuruldu. Ho Şi Minh başkan seçildi. Genel halk ayaklanması sonucu Eylül 1945'de Hanoi ele geçirildi ve Ho Şi Minh, Hanoi'de Bağımsızlık Bildirisi'ni okudu...

Böylece Hindiçini Komünist Partisi'nin Ulusal Birlik Cephesi'nin, Halk Kurtuluş Ordusu'nun kurulmasında az görülen biryetenek, cesaret, azim gösteren Ho Şi Minh, Demokratik Vietnam Cumhuriyeti'nin de kurucusu olmuştu. Vietnam'ın işçilerinin, köylülerinin Ho Amca'sı bundan sonra yeni bir mücadele dönemini açıyordu.Ta kendi ölümünden de sonra, 1 Mayıs 1975'e dek sürecek uzun mu uzun bir mücadele dönemini...

O yalnız Vietnam emekçilerinin Ho Amca'sı değildi. O bütün dünyanın işçilerinin ve emekçilerinin Ho Amca'sıydı! Dünya Komünist hareketinin seçkin bir önderi, unutulmaz, büyük bir insandı o!

O'nun yaşam öyküsünden, eşine az ratlanan zenginlik ve parlaklıktaki kavgasından öğreneceğimiz çok şey var!...

Bu yazının hazırlanmasında; Ho Şi Minh, Milli Krutuluş Savaşımız ve Jean Lacouture, Ho Şi Minh, adlı kitaplardan yararlanılmıştır.

Maocu karşı devrimciler TİKP' de birleşmeye çağırılıyor

Karşı devrim cephesinin maocu kampında hatırı sayılır bir gelişme oldu. "Halkın düşmanı" maocu çizgilerden biri ansızın hidayete erdi; geçmişine lanet okuyup, bir diğerine katıldı. Sözünü etiğimiz, sonradan görme "Halkın Yolu" maocularının, Pekin'in köpeksi izleyicisi "Halkın Sesi"ne (şimdiki namı TİKP) katılmaları.

Türkiye'de maoculuğun "hası" PDA cılıktır. Bu PDA'cılar ağızlarını açıp kendileri konuşuyorlarmış gibi yaparlar; ama aslında onların yerine konuşan Pekin'dir. Bunlar maoculukta başından beri öyle "tutarlı" olmuşlardır ki, ÇKP'nin en savunulmayacak gibi görünen politik rezilliklerinin, hiç tereddütsüz, milim sapmadan, çığırtkanlığını yapmışlardır. Öylesine iyi ezberci papağanı olmuşlardır Pekin'in... Bu PDA'cıların bir kayda değer özlelliği de, çok "munis-uslu" çocuklar olmalarıdır! Öteden beri her kafası bozulan bu "uysal" çocuklara basmıştır sopayı! Ama bu yaramaz çocuklar, dayağı yedikçe de, daha çok arsızlaşıp huysuzlaşmışlardır...

12 Mart ertesinde de başka maocu türediler çıktı piyasaya. Bunlar başlangıçta güçlenebildikleri bir ortam da buldular. Ama bunların tümünün de talihsizlikleri, anlayamadıkları; her şeyin, özellikle de siyasi akımların evrensel bir karakter kazanmış olduğu çağımızda "yerli" çizgi ve hareketlerin uzun ömürlü olma şanslarının bulunmadığı gerçeğidir. Nitekim bu sonradan türediler, uluslararası maoculuğun izlediği hattın sadık izleyicileri olmadıkları için yok olmağa mahkum doğmuşlardı. Sürekli yalpalamaları, maoculuğun alamet-i farikalarından "üç dünya teorisi"ni reddetmeleriyle son kerteye varmış oldu. Son kerteye vardı, çünkü bu aslını inkar tümünün de hızlı bir biçimde parçalanmasını getirdi. "Başkan Maoyu inkara kalkanların başına taş yağdı! O"nun önünde beş vakit secdeye kapananlar da bu işten kazançlı çıktılar.

Bu türden yalpalamalar, bölünmeler, dağılmalar, yeniden birleşmeler vs. maoculuğun kurtulamadığı bir özelliği. Yapısı bunun önüne geçmeye elvermez. Böylesi durumlarda "ilkeli" olmak gibi bir sorunları da yoktur. Çünkü maoculuk küçük burjuvazi ve lumpen proletarya temeline dayanır. Bu hoşnutsuz kesimlerin gerici eğilimlerinin siyasi ifadelerinden biridir. "Halkın Yolu" "başkaldırışı" da bu niteliğin mukadder sonunu göstermektedir. Onlar, giderek yok olmak yerire, "varolmayı" seçmişler ve uluslararası maoculuğun Türkiye'deki şubesine kaydolmuşlardır. Bunu ilan etmek için çıkarttıkları gazetede de, bilinen şefler, hıristiyanlara taş çıkartan bir biçimde günah çıkartıyorlar. Daha düne değin "revizyonimzmin ve maceracılığın" nasıl etkisinde kaldıklarını, nasıl aldandıklarını, ancak esen daha güçlü bir karşı devrimci rüzgürın onları alıp nasıl "aydınlık" saflarına getirdiğini anlatıyorlar bu gazetede ve tüm "proleter devrimcileri" karşı devrim davasını ilerletmek için TİKP'de birleşmeye çağırıyorlar....

Yeri gelmişken bu TİKP'nin en son bir girişiminden de sözetmek istiyoruz. Son günlerde toprak ve tarım reformu yasasının yeniden güncellik kazanması üzerine bu "parti" bir "toprak programı" çıkardı piyasaya. Maocular öteden beri, sınıf yapılarının da uygun olduğunu bilerek, taban bulabilme ümidiyle köylülüğe musallat olmuşlardır. Ne var ki, umduklarını bugüne değin bulamamışlardır. Bulmaları da olanaksızdır. Biz kendilerine yararı olur diye hatırlatalım: Böyle "toprak reformu" gibi özünde karşı devrimci girişimleriniz bir sonuç vermeyecektir. Nihai çıkarları işçi sınıfının yanında olmatan geçen köylülükten de, esaslı bir tokat yiyeceksiniz!

Sonuç olarak bu birleşme üzerine çok fazla şey söylecek değiliz. İşçi sınıfı sosyalistlerinin maoculara söyleyecekleri her zaman bellidir! Onlar söyleyeceklerini bugüne değin en militan biçimde söylediler. Bundan sonra da her gerektiğinde söyleceklerdir.

Bu birleşmenin maoculara yeni bir canlanma getirmesi olanaksızdır. İçlerinden yalnızca birinin görece güçlenmesi beklenebilir. Ama bu neye yetecektir? Belki, işçi sınıfı devrimcilerinin gösterdikleri sabrı taşırmaya! Maoculuğun yazgısı alnına çizilmiştir. "Ulu önder başkan Mao" bile dirilse, bu yazgıyı değiştiremez.

Onların yazgısı devrimici porletaryanın balyoz yumruklarının altında ezilmektir! Uluslararası komünist hareketin mücadelesi, bunu defalarca kanıtlamıştır....

YENİ BAĞIMLILIK İLİŞKİLERİNE HAYIR!

BUGÜN İŞÇİ SINIFIMIZIN VE BAĞIMSIZLIKÇI, BARIŞ YANLISI GÜÇLERİN GÜNCEL TALEBİ ÜSLERİN KAPATILMASI, AMERİKAN ASKERLERİNİN GERİ YOLLANMASI, YILLARDIR BURJUVA İKTİDARLARCA SÜRÜNCEMEDE BIRAKILAN SOVYETLER BİRLİĞİ İLE TÜRKİYE ARASINDAKİ SİYASİ BELGE'NİN İMZALANMASI, VE TÜM KOMŞU ÜLKELERLE SALDIRMAZLIK ANLAŞMASI İMZALANMASI OLARAK ÖZETLENEBİLİR. BU TALEPLERE KULAK VERMEDİĞİ SÜRECE VE YENİ BAĞIMLILIK İLİŞKİLERİ GELİŞTİRME ÇABALARINI SÜRDÜRDÜKÇE HÜKÜMET, BAĞIMSIZLIKTAN YANA TÜM HALK GÜÇLERİNİN ŞİDDETLİ MUHALEFETİNİ KARŞISINDA BULACAKTIR.

Ecevit hükümetinin kurulması ile birlikte yoğunlaşan dış politik ilişkiler son günlerde yeni bir görünüm kazandı. ABD Senatosu Dış İlişkiler Komisyonu'nun ambargonun kaldırılmaması yolunda aldığı karar, Türkiye hükümetinin buna karşı gösterdiği tepki ve Ecevit'in F. Almanya ziyareti birdenbire politik ilginin dış politika üzerinde yoğunlaşmasına neden oldu.

Hükümetin izlediği diplomasinin belli başlı konusu, Kıbrıs sorunu bir kenara bırakılırsa, şimdiye dek genellikle ekonomik ilişkiler alanında kaldı. Uçurumun kenarına kadar gelen Türkiye ekonomisini kurtarmak için girişilen operasyonlar dış politikada da ağırlığını hissettirdi.

Dış ticaret ve dış borçlarla ilgili olarak yapılan temaslar, doğal olarak en fazla emperyalist metropollerle ilişkileri kapsamaktadır. Hükümetin önem vereceğini söylediği "üçüncü dünya" ilişkilerinde ise Libya dışında kayda değer bir gelişme yok. Diğer taraftan, sosyalist ülkelerle yapılan yeni ekonomik işbirliği anlaşmaları, hükümetin dış politikasında önemli bir yer tutuyor. Sovyetler Birliği, Bulgaristan, Romanya ve Yugoslavya ile özellikle enerji alışverişi ve ağır sanayi yatırımları konularında yoğunlaşan ekonomik işbirliği diğer sosyalist ülkeleri de içine alarak, Balkanlarda barış ve güvenliğe hizmet edecek bir yönde gelişme eğilimleri taşıyor.

Geçtiğimiz hafta, ABD senatosu Dış İlişkiler Komisyonu'nun aldığı ambargonun kaldırılmaması kararı ile birlikte F. Almanya ile silah alımı ve ortak savunma sanayii projelerini de kapsayan diplomatik temaslar, Türkiye'nin "müttefikleriyle" olan ilişkilerini ve NATO içerisindeki yerini dış politikanın ana teması haline getirdi. Üye ülkelerin savunma bakanlarının toplantısı, NATO Askeri Komite toplantısı ve önümüzdeki ay yapılacak olan NATO Zirve Toplantısı, bir süre daha bu konuyu canlı tutacağa benziyor.

Ecevit'in F. Almanya, İngiltere ve Avusturya'ya yaptığı ziyarette ele alınan konular, kuşkusuz yalnızca Türkiye'nin NATO içindeki durumu ile ilgili değildir. Bu arada Avusturya'ya ve Almanya'ya olan borçların ertelenmesi, yeni kredi anlaşmalarına girilmesi gibi sorunlar da görüşme konusu yapıldı. Ancak gezinin temel amacı silah ambargosuna karşı NATO ülkelerinden destek sağlamak ve yeni silahlanma kaynakları bulmak için onların onayını almaktı.

Emperyalist bağımlılık ilişkilerini yeniden düzenlemek isteyen hükümet, Türkiye'ye NATO içinde daha inisiyatifli bir rol kazandırma çabası içindedir. NATO'da kalarak inisiyatifli bir politika ise, ancak ABD'nin mutlak inisiyatifinden kısman uzaklaşıp NATO'nun başka emperyalist güçlerine yaslanmakla mümkündür. İç ve dış politikasını çatışan sınıfsal güçler arasında "denge" hesaplarına dayandıran Ecevit hükümeti, NATO içindeki yerini de emperyalist güçler arasındaki "denge"ler üzerinde sağlamlaştırmak niyetindedir.

Almanya'dan alınan acil yardım kredileri, ödenmesi gecikmiş borçların ertelenmesi, kredili silah satışlarının sürdürülmesi gibi konularda yapılan ekonomik anlaşmalar, bu "denge" hesaplarının bir yanını oluşturuyor. Ama Ecevit hükümetinin asıl çabası, "müttefiklerinin" politik etkinlikleri ve emperyalist çıkarları arasında "hassas dengeler" yakalayıp, bu boşluklarda "kişilikli" ve "inisiyatifli" bir politika sürdürebilmektir.

Ecevit, emperyalistlerin kuşkularını dağıtmak için sık sık, Türkiye'nin NATO'da kalacağını belirtmek ihtiyacını hissediyor. Emperyalizmin saldırı örgütleri içinde bulunup da "bağımsız" bir politika izlemenin olanağı yoktur! Emperyalist güçlerin çıkarları arasındaki "dengelere" bel bağlamak emperyalizme daha çok bağımlılaşmak anlamına gelir.

Gerçi ABD ve AET emperyalizmi arasında gözardı edilecek çelişkiler de yok değildir. Nitekim başta F. Almanya olmak üzere Avrupa'daki üye ülkelerin, ABD'nin ambargo kararına çoktandır karşı çıkmakta oluşu da bunun bir kanıtıdır. Çünkü onlar bilmektedirler ki, ambargonun devamı halinde Türkiye'nin silah harcamalarında yapacağı bir kısıtlama, Sovyetler'e, savunma potansielini Kafkaslardan Avrupa'ya kaydırabilme imkanı verebilecek ve bu durum, emperyalistlerin Avrupa'daki saldırgan kuvvetlerini güç durumda bırakacak, sosyalizm üzerinde eskisi kadar "tehdit edici" olamayacaklardır. Ancak bütün bunlara rağmen, ABD hâlâ dünya emperyalizminin merkezidir ve diğer emperyalist güçler bu liderliği tanımaktadırlar ve FAC Avrupa'da ABD emperyalizminin çıkarlarının esas yürütücüsü rolünü üstlenmiştir. O yüzden ABD'yi FAC ile tehdit edip Amerika'dan bağımsızlaşıldığına kimseyi inandırmak mümkün değildir.

Kaldı ki, FAC Savunma Bakanı da "Federal Almanya ABD'nin yerini alamaz" diyerek bu gerçeği dile getirmiştir. Diğer taraftan Amerikan bankaları ve tekelleri ile girilen yeni ekonomik anlaşmalar, zaten Türkiye ekonomisini Amerikan emperyalizmine sıkı sıkıya bağlamaktadır. Oysa gerçek bağımsızlık ekonomik bağımsızlıktan geçer. "Silah ambargosu ekonomik ambargoya yol açmayacaktır." Bu sözleri ABD hükümet yetkilileri Maliye Bakanı'na söylemişlerdi. Emperyalistlerin ifadelerinden de anlaşıldığı gibi, Türkiye'nin ABD'ye olan bağımlılığının gevşetildiğini iddia etmek mümkün değildir.

Bütün bunlara rağmen, F. Alman emperyalizminin Türkiye ile ilişkilerini geliştirmekte hiçbir çıkarı da yok değildir. FAC, uzunca bir süredir bütçe açıkları ile karşı karşıyadır. Uygulanan kemerleri sıkma politikası tekelci sermayenin kârlılığını düşürdüğü için bu durum Alman emperyalizmini dış pazarlara açılmaya ve sermaye ihracına zorlamaktadır. Bugünkü haliyle dahi FAC dış ticaret yoluyla büyük kazançları sağlamakta, Avrupa'nın bütün ülkeleri FAC ile yaptıkları ticaretten büyük açıklar vermektedir. (Türkiye'nin de dış ticaret hacminde en büyük yeri F. Almanya tutmaktadır.) Öte yandan F. Almanya sermaye ihracı yoluyla da geniş sömürü olanaklarını elinde tutmaktadır. Ancak bütün bunlar Alman emperyalizminin ekonomik gelişimi için kafi gelmemektedir.

F. Alman emperyalizminin gittikçe artan bu yayılmacı eğilimi, onun militarist özlemlerini daha da körüklemektedir. Bilindiği gibi 2. dünya savaşından sonra F. Almanya'nın silahlanmasına yasal sınırlamalar getirildiği için FAC son yıllarda savaş sanayini geliştirmek için yoğun bir çaba içindedir. Bu yüzden Ecevit'in silah isteğini ve ortak silah sanayii kurma önerisini sevinçle karşılamıştır. Üstelik böylelikle Alman tekelci burjuvazisi silah sanayii için Türkiye'ye vereceği sermaye ile, yerli tekelci burjuvazinin artı-değer sömürüsüne de doğrudan ortak olmuş olacaktır.

Ancak görüşmelerden sonra yapılan açıklamalarda ortak silah sanayii ile ilgili henüz bir anlaşmaya varılmamış olduğu anlaşılıyor. Yalnızca 560 milyon marklık kredili silah satışının devam ettirilmesi ve yılda 100 milyon mark tutarında askeri malzemenin hibe edilmesi konularında anlaşmaya varılmış bulunuyor. Anlaşılan o ki, F. Alman emperyalizmi NATO'nun onayını almadan Türkiye ile ortak savunma tesisleri kurmaya kalkışmayacak.

Sonuç olarak F. Alman emperyalizmi ile geliştirilen yakınlaşma süreci Türkiye'nin bağımlılık zincirlerini güçlendirmekten başka bir işe yaramayacaktır. Belki böylelikle tekelci iktidarlar daha inisiyatifli ve esnek bir dış politika yürütmek imkanına sahip olurlar, ama emperyalist güçler arasındaki ilişkilere göre belirlenen bir siyaset emperyalizme bağımlılığın artırılmasına yol açar.

Türkiye'nin emperyalist kölelikten kurtulması için önünde tek yol vardır o da, emperyalizmin bütün askeri, politik, ekonomik ve kültürel ittifaklarından çıkılmasıdır.

Türkiye'nin "ulusal onurunu" korumak iddiasındaki Ecevit hükümeti, ambargonun kalkması için dış gezilerde destek araması bırakarak emperyalizme karşı daha kararlı bir tutum içine girmedikçe bağımsızlıkçı iddialarından da vazgeçmek zorundadır. Türkiye'nin bağımsızlaşma sürecinde halkımızın bugünkü hükümetten talebi, Amerikan üslerinin sökülmesi, silahlanma harcamalarının azaltılması ve komşu ülkelerle saldırmazlık anlaşmalarının imzalanmasıdır. Bu konularda atılacak adımlar Türkiye'nin emperyalist saldırı örgütleri içindeki varlık nedenlerini eritecek, askeri ve siyasi bağların kopartılması için elverişli bir ortam yaratacaktır.

NATO'da kalmakla güçler dengesinin korunmuş olacağını ve böylelikle barışın tehlikeye düşürülmemiş olacağını savunan sağ-sosyal demokrasinin lideri yanılmaktadır.Çünkü barış, savaş uçurumunun kıyısında cambazlık değildir. Kalıcı barış silahlı güçlerin dehşet dengesine dayanmaz.

Emperyalist sistemin dışında da ulusların tam eşitliği, egemenlik ve toprak bütünlüğüne saygı temeli üzerinde karşılıklı çıkar eşitliğine dayanan ekonomik ve askeri ilişkiler kurulması mümkündür. Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle sürdürülen işbirliği, emperyalizmin Türkiye'nin ekonomik ilişkileri üzerindeki tekelini çökertmektedir. Bu ilişkilerin askeri alanı da içine alacak şekilde genişletilmesi Balkanlarda ve tüm dünyada barışa hizmet edecektir. Devletlerin egemenlik haklarına derin saygı temelinde kurulacak böylesi bir işbirliği Türkiye'nin bağımsızlığını güvence altına alabilir.

Bugün işçi sınıfımızın ve bağımsızlıkçı, barış yanlısı güçlerin güncel talebi üslerin kapatılması, Amerikan askerlerinin geri yollanması, yıllardır burjuva iktidarlarca sürümcemede bırakılan Sovyetler Birliği ile Türkiye arasındaki Siyasi Belge'nin imzalanması, ve tüm komşu ülkelerle saldırmazlık anlaşması imzalanması olarak özetlenebilir. Bu taleplere kulak vermediği sürece ve yeni bağımlılık ilişkileri geliştirme çabalarını sürdürdükçe hükümet, bağımsızlıktan yana tüm halk güçlerinin şiddetli muhalefetini karşısında bulacaktır.

HALK KİTLELERİNİN VERGİ KONUSUNDAKİ

Uzunca bir süredir kamuoyunu meşgul eden yeni vergi tasarıları, hükümet, DPT ve komisyonlar arasında bir hayli gidip geldikten sonra nihayet nihai şeklini aldı ve meclise sunulacak hale getirildi. Yeni "vergi önlemleri", sosyal-demokrat ağırlıklı Ecevit hükümetinin ekonomik uygulamalarında gözettiği temel politikasına açıklık kazandırmaktadır. Üstelik emekçi halkımızı da çok yakından ilgilendiren bir sorun olduğu için, işçi sınıfı sosyalistleri yeni vergi tasarılarının hangi toplum kesimlerine neler getireceğini değerlendirmek ve buna göre emekçilerin vergi konusundaki taleplerine ışık tutmak zorundalar.

Son günlerde, "anarşi"den sonra kamuoyunun baş meselesi haline gelen vergi tasarıları karşısında, çeşitli kesimlerin gösterdiği tepkiler doğal olarak birbirinden çok farklı oldu. Ancak gerek tekelci sermaye çevrelerinin gerekse diğer kesimlerin sözcüleri tarafından ortaya konan bu tepkilerin tümünü de o toplum kesimlerinin gerçek çıkarlarını aynen aksettirdiğini söylemek mümkün değil. Özellikle burjuva partilerinin yaptıkları açıklamalardan da anlaşıldığı gibi, son vergi tartışmaları bütün diğer konular gibi MC partileri ile CHP arasındaki iktidar mücadelesine sahne oluyor; işin içine giren birçok politik faktör ve burjuva sözcülerinin demagojik, saptırıcı beyanları ilk bakışta yeni tasarının özünü bulanıklaştırıyor.

"İlerici" basın tereddüt içinde. Kimi, "CHP neylerse güzel eyler" zihniyetiyle bin dereden su getirip tasarıyı aklamaya gayret ederken, kimisi de vergi sözcüğünün gizinde barınan sevimsizliğe yönelecek tepkileri tiraja tahvil - en azından kendi köşesine tahvil - etme peşinde, tartışmalara "ışık tutma" çabasında...

Gerici burjuva partileri ise doğacak hoşnutsuzlukları bilinen demagojik yöntemlerle istismar edip, halkın tepkileri karşısında yıpranan hükümeti düşürmek için kullanmak niyetindeler. Halk güçleri arasında ise yeni "vergi önlemlerinin' en azından "zararsız nesneler" olduğu düşüncesi hakim Kuşkusuz bunda, Ecevit hükümetinin ekonomik programının ve buna bağlı olarak vergi politikasının kime hizmet edeceğini açıklamada yetersiz kalan sosyalist hareketin de payı büyük.

KAPİTALİZMDE VERGİ MEKANİZMASI

Bildiğimiz gibi, kapitalizmde burjuva devletinin en temel görevi kapitalist sömürü düzeninin bekasını sağlamak ve burjuvazinin ekonomik egemenliğini sürdürmektir. Siyasi egemenliğin dar bir tekelci zümrenin elinde yoğunlaştığı günümüzde, devletin kapitalist sömürünün sürdürülmesindeki görevleri daha da artmıştır. Öyle ki, artık devlet ekonomik yaşamın dolaysız bir unsuru olmuş, ekonominin işleyişi, devletin ekonomik düzenlemeleri ile, tekellerin çıkarları doğrultusunda merkezileştirilmiştir. İşte vergi sistemi de, devletin ekonomik düzenleyicilik görevini yerine getirirken kullandığı araçlardan birisidir.

Türkiye kapitalizminin bugün içinde bulunduğu krizin temelinde finansman sorununun yattığını biliyoruz. Tekeller, sermaye birikiminin ulaştığı düzeyi kapitalist üretim sürecinin devam ettirilebilmesi için yeterli görmemektedirler. Bu durumda yeni kaynakların bulunması için iki yol vardır. Ya dış borçlanmaya gidilecektir, ya da yurt içi tasarruf arttırılacaktır. Bugün bu iki yolun birden denendiği görülüyor.

Bugün toplumun geniş kesimleri zaten çok düşük bir gelir düzeyinde oldukları için; teşvik ve özendirme tedbirleri ile halkı tasarrufa yöneltmenin yolu kapalıdır. Bu yüzden tekelci burjuvazi, zorunlu tasarruf tedbirleri istemektedir. Vergilendirme işte bunun için uygulanan bir yöntemdir.

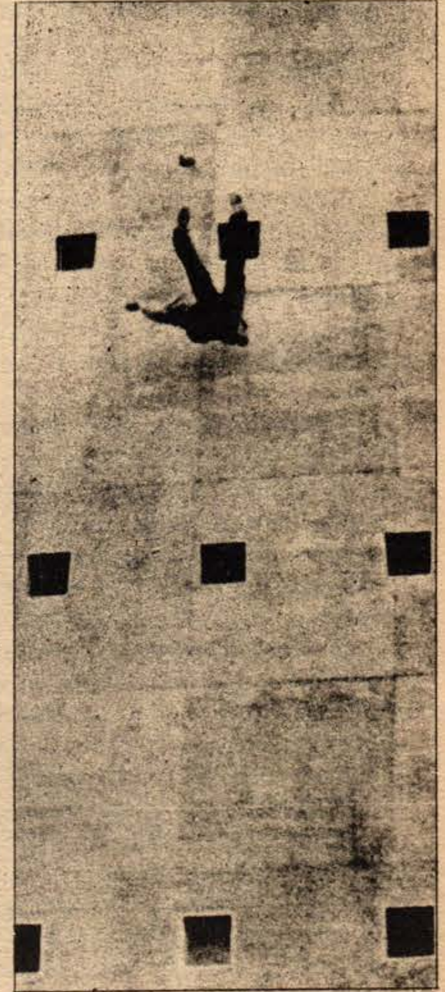
Halktan toplanan vergilerle ulusal gelir ikinci bir dağılıma tabi tutulmakta; "kamu geliri" adı altında emekçilerin sırtından elde edilen bu fonlar çeşitli biçimlerde tekellere yöneltilmektedir. Toplanan vergiler, ucuz krediler, teşvik tedbirleri, vb. adları altında tekellerin kasasına akmakta ve tekellerin sermaye birikimine hizmet etmektedir.

Çoktandır tekelci burjuvazinin sözcüleri tarafından dile getirilen vergilerin artırılması ve vergi kaçakçılığının önlenmesi yolundaki talepler en nihayet gerçekleşme yoluna girmiş gözüküyor. Vergi Yasasında yapılacak değişikliklerle devletin vergi geliri 50 milyar lira artırılmaktadır. Üstelik bu ek yük, vergi eşitsizliğinin giderileceği yolundaki iddialarla gizlenmeye çalışılmaktadır.

Elbette, toplanan vergilerin kimlerin cebine girdiğinin yanısıra, kimlerden ne oranda toplandığı da önemlidir. Şimdiye dek, milli gelirden yüzde 30 pay alan ücretlilerin toplam gelir vergisindeki payının yüzde 70 olduğunu söylersek, vergi adaletsizliğinin hangi boyutlara vardığı anlaşılır. Öte yandan vergi dağılımındaki eşitsizlik dolaylı vergilerle daha da artırılmaktadır. Tüketim mallarının fiyatlarına eklenen dolaylı vergilerle, emekçiler, o mal ve hizmetleri her satın alışlarında farkında olmaksızın vergi de ödemektedirler. Türkiye'de toplam vergi hasılatının yüzde 60'ını aşkın bir bölümü dolaylı vergilerden elde edildiğine göre, dar gelirli emekçilerin sırtından karşılanan vergi yükü daha da artmış olmaktadır.

Aslında vergi dağılımında adalet sağlanmış olsa bile, fiyatlar üzerinde denetim kurulmadığı sürece gelir dağılımındaki eşitsizliklerin giderilmesi mümkün değildir. Çünkü vergi yükü kapitalistlerin sırtına ne kadar kaydırılırsa kaydırılsın, onlar ürettikleri ve sattıkları malların fiyatlarını artırarak bu yükü yeniden geniş yığınların sırtına yüklemeyi başarmaktadırlar.

Sömürü düzeni 45 emekçiyi yakıp kül etti...

12 Mayıs akşamı YIBA çarşısından alevler yükseliyor; dumanlar gökyüzünü kara bir bulut halinde kaplıyordu. Beş yüzün üstünde işyeri, büro, ticarethane ile düğün salonu ve Endüstri Meslek Lisesininin bulunduğu büyük bir işhanı olan YIBA çarşısı, Akşam Lisesinin öğrenci ve öğretmenleri ile birlikte yanıyordu. Saatlerce süren yangın, söndürme ekipleri tarafından kontrol altına alınamıyor, öğrenciler alevler arasında kavruluyordu. Umutsuzluk içinde kendilerini beşinci kattan aşağı bırakanlar beton zemine düşerek parççlanıyorlardı. Binlerce Ankara'lı emekçi evlatlarını alevlerin arasından çekip kurtaramamanın ıstırabı içinde bu korkunç faciayı seyrediyordu. Yangın söndükten sonra yapılan ilk araştırmalar sonunda ortaya çıkan tablo korkunçtu: Büyük çoğunluğunu Akşam Meslek Lisesi öğrencilerinin oluşturduğu kırk dört insan kavrularak ölmüş, yüzü aşkın kişi de çeşitli yerlerinden yaralanmışlardı.

Adli soruşturmanın ilk safhası sonunda yapılan açıklamada, yangının ikinci katta bulunan çanta imalathanesindeki benzolün ateş alması sonucu ortaya çıktığı ifade edilmektedir. Çok uçucu, patlayıcı ve zehirleyici bir madde olan Benzol, yapıştırıcıların imalinde kullanılmaktadır. Uzun süre maruz kalan işçilerde kan kanserine ve birçok kan hastalığına yol açtığı kesinlikle saptanan benzolün patlayıcı özelliği de göz önünde bulundurularak, kullanımı birçok ülkede yasaklanmıştır. Benzolün yerine aynı işi gören fakat benzol kadar tehlikeli olmayan Siklohekzan ve Toluen türevleri kullanılabilmektedir. Fakat Türkiye'de Benzol kullanımı, her türlü kontrolun dışında tamamıyla serbesttir. Bunun yanı sıra kanun ve yönetmelikler gereği pat layıcı ve yanıcı maddeler bulunduran işyerlerinde alınması gereken güvenlik ve denetim önlemlerinin alınmaması, burjuvazinin insan hayatıyla nasıl hayasızca oynayabildiğini göstermektedir.

YIBA çarşısının bilimsel anlayışın gerektirdiği çağdaş tekniğin tamamen dışında, ticari kaygılarla inşa edildiği ve çalıştırıldığı bilinmektedir. Onbeş senedir aşkın bir süredir kullanılmasına karşılık, hala iskan raporuna sahip olmaması, binanın standart normların ne denli dışında "inşa" edildiğini göstermektedir. Binlerce insanın çalıştığı ve öğrenim gördüğü bir binada yangın merdiveninin depo olarak kullanılması, yangın ihtimaline karşı güvenlik, söndürme ve kurtarma önlemlerinden hiçbirinin alınmayışı, yanıcı, patlayıcı ve parlayıcı nitelikte birçok kimyasal maddenin adeta istif edilmişcesine binada bulanması bu konudaki ciddiyetsizliği kanıtlamaktadır. Ayrıca bu işhanının dördüncü katındaki dükkanların "sınıf" haline getirilerek, 'meslek lisesi" diye açılması, burjuvazinin eğitim politikasının halk düşmanı yüzünü açığa çıkarmaktadır. Kendi çocukları için, şehir dışlarında, büyük bahçeler içinde, her türlü sportif, kültürel ve teknik imkanlarla mücehhez okullar kuran burjuvazi; halk çocuklarına okul diye işhanlarındaki dükkan bozması "sınıfları" göstermektedir. YIBA çarşısındaki İskitler Endüstri Akşam Meslek Lisesi, gündüzleri fabrika ve atelye cehenneminde çalışıp, geceleri okula giden emekçi gençlerin devam ettiği bir okuldu. Yangında ölenlerin çok büyük çoğunluğu bu okulun öğrenci ve öğretmenleridir.

İki milyonu aşkın nüfusa sahip, beş kattan yüksek binlerce binanın bulunduğu -ve bu binalarda onbinlerce emekçinin çalıştığı- Ankara şehrinde İtfaiye teşkilatının sadece bir tek uzun merdivenli arabaya sahip bulunması, işin acı yönlerinden bir diğeridir. Yangın söndürme çalışmaları sırasında arac ve eleman bakımından yetersiz olan İtfaiye teşkilatı gerçekten çok "acıklı" hallere düşmüş, yangını seyretmek durumunda kalmıştır. Bu dramatik olay "halkçı" belediyenin halk güvenliğine ne denli "önem" verdiğini bir kez daha göstermiştir. Ankara'lı emekçiler İtfaiye teşkilatını politik tasarruf alanı olarak gören, ellerindeki olanaklara rağmen itfaiyenin çağdışı ve köhne yapısını değiştirmeyip, tulumbacılar gibi çalışmasına göz yuman "sosyal demokrat" belediyeyi bir kez daha tanımışlardır.

YIBA yangını tek kelimeyle korkunç bir katliamdır. Bu katliamın sorumlusu emekçiler için meçhul değildir. Daha fazla kar elde etmek için bir araç olarak kullanmanın dışında insan hayatına zerre kadar değer vermeyen kapitalizm, bu katliamda da başrolü oynamış; kurduğu ölüm makinesinde 45 emekçiyi yakarak öğütmüştür.

YIBA katliamında ölen 45 emekçinin ölüm ilanları "büyük" gazetelerin sayfalarında "büyük" puntolarla çıkmayacak. Onlar için kocaman çelenklerin arkasında toplanmış "büyük" adamların katıldığı cenaze törenleri düzenlenmeyecek. Ölenler için "büyük" camilerin "meşhur" hafızları tarafından "mevlut" kıraat edilmeyecek. Adları şehrin meydan, cadde ve sokaklarına verilmeyecek.

Fakat burjuvazi şunu iyi bilsin: Kırk beş emekçi unutulmayacak. Onlar sınıf kinimizle birlikte yüreklerimizde yaşayacak. Anıları grev ve direnişlerimize güç katacak.

Ve hesap gününe değin, Kuşcağız, Aktepe, Yenidoğan, Hasköy, Ayvalı, Esertepe, Çinçin ve Ulubey gecekondularında YIBA yangını sürecek.

TALEPLERİNİ YÜKSELTELİM!

VERGİ ADALETİ İDDİALARI VE EMEKÇİLERİN DURUMU

Hükümet yetkililerinin açıklamalarına göre, yeni düzenlemelerle 30 milyar liralık bir vergi yükü ücretlilerin üzerinden kaldırılmakta ve tüccar, sanayici, toprak sahibi ve serbest meslek sahiplerinin üzerine kaydırılmaktıdır. Bu hiç kuşkusuz işçi ve memurlar açısından olumlu bir gelişmedir. Ancak bu, sabit gelirli emekçilerin vergi yükünün mutlak olarak azalacağı anlamına gelmemektedir. Toplam 50 milyar liralık ek vergi geliri sağlanması öngörüldüğüne göre, ücretlilerin ödeyeceği vergi tutarı 20 milyar lira artırılmış oluyor.

Bu, iki şekilde gerçekleştirilmek istenmektedir. Birincisi dolaylı vergilerin artırılmasıdır. Vergi adaleti getireceğini iddia eden hükümet, vergi eşitsizliğinin en önemli göstergesi olan dolaylı vergileri azaltmak bir yana, tam tersine yeni tasarı ile daha da artırmayı hedefliyor. İkinci olarak da, yeni düzenlemelere göre ücret ve ücret dışı ödemeler birleştirilmekte, ücret tanımı genişletilerek ikramiye, tazminat, sosyal yardım gibi ek sosyal haklar vergi kapsamına alınmaktadır. Böylelikle ücretliler için getirilen 3300 liralık vergi bağışıklığının sağladığı kazanç geri alınmakta, ücretlilerden alınan gelir vergisi yükseltilmiş olmaktadır. Gerçi hükümet, son anda, vergi dışı tutulacak kıdem tazminatı miktarı için bir üst sınır getirmiştir; ancak yıllarca çalışmış bir işçinin birikmiş emeğinin karşılığı olan kıdem tazminatlarına el uzatılması düpedüz haksızlıktır.

Hükümet, ücretlilerin gelir vergisi içindeki payını yüzde 70'den yüzde 52'ye düşüreceğini iddia ederek gelir dağılımında adaleti sağlayacağını kanıtlamak istemektedir. Oysa ikramiye, kıdem tazminatı gibi gelirlerin ücretlerle birleştirilerek vergilendirilmesi yüzünden bu oranın yüzde 52'ye kadar düşmesi beklenemez. Öte yandan, büyük toprak sahipleri hâlâ yeterli ölçüde vergilendirilmezken, hükümet, tarım işçilerini de vergi kapsamına alarak vergi adaleti iddialarına ters bir tutum içine girmektedir.

Tasarının önemli bir yanı da asgari geçim indirimi ile ilgilidir. Yeni tasarıya göre ücretlilerin gelirleri içinden bugünkü asgari ücret düzeyindeki (3300 lira) bir bölüm vergi dışı bırakılmaktadır. Bu da tasarının nisbeten olumlu bir noktasıdır. Ne var ki, dörtnala giden enflasyon ve hayat pahalılığı yüzünden bu tedbir kısa zamanda etkisini yitirecektir. Hatta şimdiden yitirmiştir. İşçilerin ve memurların bu konudaki talebi ise asgari ücretin vergilendirilmemesi, asgari ücret arttıkça vergi dışı bırakılan gelirin de aynı miktarda artmasıdır. Gazetelerin bildirdiğine göre bazı CHP'li milletvekilleri tarafından bu öneri getirilmiş ancak komisyonda reddedilmiştir. Bu tutum, sağ sosyal demokrasinin vergi adaleti konusunda ne derece samimi olduğunu göstermektedir.

KAPİTALİSTLERİN KARLARINI SINIRLANDIRMADAN VERGİ ADALETİ SAĞLANAMAZ

Kapitalizmde gerçek anlamda bir vergi adaletinin sağlanamıyacağını yukarıda belirtmiştik. Çünkü vergi sisteminin adil bir gelir dağılımına hizmet etmesi için, herşeyden önce kapitalistlerden alınan verginin fiyat artışları yoluyla halka yansıtılmasının önüne geçmek gerekir. Yani kapitalistlerin kârını kısmak gerekir. Aynı zamanda halktan elde edilen vergi gelirlerinin tekellere sunulmasına bir son vermek gerekir. Yoksa, eşitliği sağlıyoruz diye tekellerin vergi yükü artırılmış olsa bile, toplanan vergiler kredi, teşvik tedbiri, dolaylı subvansiyonlar vb. yollarla yeniden tekellere iade edildiği sürece, vergi adaleti iddiaları bir aldatmaca olarak kalır.

Bütün bu söylediklerimize göre Ecevit hükümetinin uygulamaları ne yöndedir? Bir kere bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da devlet gelirlerinin tekellerin finansman sorununu hafifletmek üzere tekelci sermayeye yöneltileceği hususunda kimsenin şüphesi yoktur. Fiyat denetimine gelince; bu konuda hükümet birşeyler yapıyor izlenimi yaratma çabasındadır. Göstermelik bir fiyat denetim komisyonu bile oluşturulmuş, zehir hafiye F. Sükan'ın başkanlığında çeşitli illerde mahalli yönetim organlarının yetkilileriyle yapılan toplantılarda fiyat artışları sorunu halledilmeye çalışılmaktadır. Oysa hükümet de gayet iyi bilmektedir ki, böylesi komisyonlarla fiyat artışlarını önlemenin olanağı yoktur. Kaldı ki bu komisyonların hukuki dayanağı dahi yoktur. Bu ve benzeri girişimlerle halkı oyalamaya çalışan hükümet, geçen ay aldığı bir kararla fiyat artışlarını önlemeye hiç de niyeti olmadığını göstermiştir. Buna göre bir işveren, girdi fiyatlarının arttığını, işçilere ödediği ücretin arttığını, ödediği vergi miktarının yükseldiğini Sanayi Bakanlığı'na bir beyanname ile duyurduğu takdirde, fiyatlara maliyet artışı oranında zam yapabilecektir. Böylece ücret artışları gibi vergiler de aynen fiyatlara yansıtılabilecektir.

İşçi sınıfı sosyalistleri, fiyat denetimi olmadığına göre vergi adaleti gerçekleşmez, deyip işi kestirip atmayacaklardır. Ecevit hükümeti karşısında, emekçilerin yararına yapılabilecek vergi düzenlemelerini halka maledip, vergi denetimi konusundaki olumlu gelişmelerin fiyat denetimi ile tamamlanmasında ısrar edecekler; kapitalistlerin kârları kısıtlanmadığı ve tekellerin egemenliğine dokunulmadığı sürece vergi sisteminin hep emekçilerin zararına işleyeceğini göstereceklerdir.

Vergi adaleti için işçi ve memurların talepleri şu noktalarda toplanabilir:

*Dolaylı vergiler kaldırılmalı, müterakki gelir ve miras vergisi gerçekleştirilmelidir.

*Ücretlilerin vergisi kaynakta kesilirken, diğer gelir sahipleri yıldan yıla vergi beyan edip ödemekte; bu yüzden hem vergi kaçırabilmekte, hem de yıl boyunca ödeyeceği vergiyi işletip kâr etmekte ve paranın değer kaybetmesi yüzünden ek kazanç sağlamaktadır. Bu adaletsizliğe son verilmesi için, vergisi kaynakta kesilen ücretliler için ayrı, vergisi kaynakta kesilmiyenler için ayrı vergi oranları getirilmelidir.

*Büyük toprak sahiplerinden gelirleri oranında yüksek vergi alınmalıdır.

*Asgari ücret vergi dışı bırakılmalıdır.

*Kıdem tazminatları ve benzeri ek ödemeler vergilendirilmemelidir.

*Ücretlilerden alınan mali denge vergisi kaldırılmalıdır.

*Verginin fiyat artışları yoluyla yansıtılmasının önüne geçilmelidir.

*Tekeller yararına işleyen kredi ve teşvik mekanizmasına son verilmelidir.

KÜÇÜK VE ORTA BURJUVAZİNİN ARTAN VERGİ YÜKÜ, GERİCİLİĞE GÜÇ KAZANDIRABİLİR

Tekelci burjuvazinin yeni vergi düzenlemeleri ile sağladığı asıl kazanç, eski müttefiki olan bazı toplum kesimlerini ve kent küçük burjuvazisini CHP eliyle "adam etmekte" olmasıdır.

Vergi Yasası'nda yapılacak değişikliklerle, devletin tekellerin yararına seferber edeceği "kamu geliri" artırılmış olacaktır ve bu arada ücretlilerin yükü de artacaktır. Ancak tasarının getirdiği asıl önemli yenilik bu değildir.

*Yeni düzenlemelere göre, şimdiye dek tekelci sermayenin istediği ölçüde vergilendirilemeyen ticari, zirai ve serbest meslek kazancı sahiplerinin vergi yükü, eskisine kıyasla oldukça ağırlaştırılmıştır. *Böylelikle tekelci burjuvazi, geleneksel partisi AP eliyle yıllardır değerlendiremediği kaynaklara el atmakta, oy mülahazalarıyla gücendirmekten kaçındığı tabakaları, şimdi, CHP'yi öne sürerek vergiye tabi tutmaktadır.* Bu yüzden vergi tasarılarından en fazla tedirgin olanlar bu kesimlerdir. Tüccarlar, arsa sahipleri, esnaflar, zanaatkârlar, avukat, doktor vb. serbest meslek sahipleri ile, bir ölçüde de toprak sahiplerinin sözcüleri, tasarıya karşı çıktıklarını açıklamaktadırlar.

Tasarıda gider vergisinin kapsamına buzdolabı gibi tüketim malları alınarak işletme vergisi genişletilmiş, motorlu taşıt vergileri artırılmıştır. Görüldüğü gibi bu tedbirler de saydığımız kesimlerin tepkisini çekecek niteliktedir. Ayrıca yenitasarı "hayat standardı göstergeleri" şeklinde bir yenilik getirmektedir. Bunlar, otomobil sahibi olmak, paralı okulda çocuk okutmak, birden fazla gayrı menkul kullanmak gibi göstergelerdir. Bu göstergelere sahip olan gerçek usulde gelir vergisine tabi ticari, zirai ve serbest meslek kazancı sahipleri asgari ücretin yıllık tutarından daha az vergi beyan edemeyeceklerdir. Bütün bunlara ek olarak, vergi kaçakçılığının çok yaygın olduğu bu kesimler için vergi cezaları on katına çıkartılmıştır.

Büyük tüccar, büyük toprak sahibi ve arsa spekülatörleri bir yana, özel mülkiyet alanında kalmalarına rağmen objektif olarak çıkarları tekellerin çıkarları ile çelişen esnaf, zanaatkar, küçük işletme sahibi, mülk sahibi aydın küçük burjuvalar gibi kesimler, işçi sınıfının öncülüğünde, anti-tekelci mücadeleye kazanılmak zorundadır. O nedenle, önümüzdeki dönemde ekonomik durumları gerileyecek olan bu kesimlerin politik yönelimlerindeki değişmeler Sosyalist siyasi hareketin dikkatle üzerinde durması gereken bir konudur.

Kuşkusuz, anti-tekelci saflarda yer alması gerektiği halde şimdiye dek işçi düşmanı gerici burjuva siyasetlerinin etkisinden kurtulamayan mülk sahibi küçük burjuva katmanları ile dar gelirli ücretliler arasındaki yaşam düzeyi farklılığının ve sosyal mesafenin azaltılması, onları işçi sınıfına yaklaştıracağı için olumlu karşılanmalıdır. Bu açıdan baktığımızda, bu kesimlerdeki vergi kaçakçılığını önleyecek tedbirleri de, anti-tekelci saflardaki yaralara tuz basılması anlamında olumlu karşılamak gerekir.

Ancak madalyonun diğer yüzünü de gözden ırak tutmamalıyız. Tekelci kapitalistler eski müttefiklerinden ve destekçilerinden sıyrılıp kendi zümresel egemenliklerini güçlendirmeye çalışırlarken, bu işi sosyal-demokrasiye yaptırmaktadırlar. Sosyal-demokrat iktidarın bu uygulamalarından hoşnutsuz olan sözkonusu kesimlerin temsilciliğini ve savunuculuğunu ise faşist ve faşist işbirlikçisi partiler üstlenmektedir. Son günlerde açıkça görüldüğü gibi, MC partilerinin vergi tasarısına karşı izlediği muhalefet politikası, bu kesimleri yanlarına çekmeyi amaçlamaktadır. O yüzden önümüzdeki dönemde sözkonusu kesimlerin politik tercihlerinin sosyal-demokrasi düşmanlığı biçiminde demokrasi düşmanlığına ve gericiliğe yönelmesi beklenebilir. Tabii ki, bu da en başta faşistlerin işine yarar.

*Tasarının kanunlaşması halinde tekelci burjuvazi, anti-tekelci muhalefetin toplumsal dayanaklarını parçalamak için güçlü bir silaha daha kavuşmuş olacaktır. Yukarıda belirttiğimiz "hayat standardı göstergelerine" sahip olan serbest meslek erbabı, asgari ücretin yıllık tutarından daha az gelir beyan edememektedir. Diğer taraftan, birden fazla gelir kaynağı olan vergi mükellefleri bir gelir kaynağından ettikleri zararı diğerinden sağladıkları gelirden düşerken asgari ücretin yıllık tutarının altında zarar mahsubu gösteremeyeceklerdir. Bu durum asgari ücrete bağlı olarak gelir beyan edecek olanların sayısını artırmaktadır. Dolayısıyla asgari ücrete göre vergi verecek olan küçük burjuva zümreleri, asgari ücretlerin artmasından zarar göreceklerdir.

Tekelci burjuvazi bu yolla, her iki yılda bir asgari ücretler tespit edilirken, ticari kazanç ya da serbest meslek sahibi küçük burjuva zümreleri işçi sınıfı aleyhine kışkırtacaktır. Böylelikle, halkın gittikçe yoksullaşmasının nedenini işçi sınıfının taleplerine bağlayan tekelci parababaları, yılların verdiği maharetle, asgari ücretlerdeki artışa karşı gösterdikleri tepkilere daha yaygın bir taban bulma yolunda önemli bir avantaj elde etmiş olacaklardır.

*Vergi tasarısının düşündürdüğü başka konular da var. Tasarıdan anlaşıldığına göre, çok sık belirtildiği halde büyük toprak sahiplerinin vergilendirilmesinde önemli bir artış getirilmemiştir.

Tarımsal gelirlerin şimdiye dek hemen hiç vergilendirilmediği bilinen bir gerçek. Yeni düzenlemelerle tarım gelirlerinden elde edilen vergilerin toplam vergi geliri içindeki oranının yüzde 0,5'den yüzde 3'e çıkartıldığı bildiriliyor. Anlaşılan, tarımdan sanayiye fon aktarmak için yıllardır çaba gösteren tekelci kapitalistler bu oranı "hiç yoktan iyidir" mantığıyla yeterli görmektedirler.

Bir başka nokta da kurumlar vergisi ile ilgili. Tasarı, kurumlar vergisi oranını yükseltiyor. Sermaye çevrelerinde bu artışa karşı tepkiler geldiği görülmektedir. Ancak kurumlar vergisindeki artış tekelci sermayeyi pek fazla etkilemeyecek; sabit olan bu oran, daha çok küçük ve orta boy işletmelere darbe vuracaktır.

İŞÇİ SINIFININ MÜTTEFİKLERİNE YENİ VERGİ YASASININ ÖZÜ AÇIKLANMALIDIR

İşçi sınıfı sosyalistleri, önümüzdeki dönemde adil bir vergi düzeni için mücadeleyi elden bırakmayacaklardır. Vergi mekanizmasının tekeller yararına olan işleyişini açıklarken, vergi adaletsizliğinin çözümünün fiyatların sınırlandırılması, tekel kârlarının kısıtlanması ile mümkün olduğunu anlatacaklardır ve toplanan vergilerin kimlerin hizmetine sunulacağının iktidarlarca açıklanmasını isteyeceklerdir. *Tasarı mecliste kanunlaşmadan önce ücretlilerin, en geniş işçi ve memur kitlesinin yukarıda saydığımız talepleri doğrultusunda harekete geçilmeli; gerici burjuva partilerinin iyice bulanıklaştırdığı bu ortamda, demokratik halk güçleri, kendilerini çok yakından ilgilendiren kararlar alınırken izleyici durumunda kalmaktan kurtulmalıdırlar.*

İşçi sınıfı sosyalistleri, tasarının olumsuz yönleri karşısında emekçilerin acil taleplerini yükseltirken, onun olumlu taraflarını da görmezlikten gelmeyeceklerdir. Halk düşmanı güçlerin gösterdikleri tepkiler karşısında, ücretliler yararına yapılan (kısmi de olsa) değişikliklere sahip çıkılmalı; vergi kaçakçılığının önlenmesi yolunda atılan adımlar ve Vergi Usul Kanununda yapılan bu yöndeki düzenlemeler desteklenmelidir. Ancak kapitalistlerin keyfi fiyat artışlarına dur denilmezse bu önlemlerin hiç birisinin bir işe yaramayacağı bilinmelidir. Bu da yetmez, her şeyden önce devlet gelirlerinin tekellerin finansmanı için çarçur edilmesine son verilmelidir. Kısacası, emekçilerin vergi konusundaki talepleri, anti-tekelci taleplerle birleştirilmelidir.

Vergi sorunuyla ilgili siyasi çalışmalarımızın son derece önemli bir yanı da, yeni vergilerden hoşnutsuz olacak küçük burjuva katmanlara son düzenlemelerle ne amaçladığının anlatılmasıdır. *Tekellerin finansman açığının onlara ödetilmek istendiği açıklanmalı ve tekelci kapitalizmde vergi sisteminin hep aleyhlerine işleyeceği gösterilmelidir. Bu kesimlere anti-demokratizmin ve ekonomik çöküntünün tekelcilikten kaynaklandığını gösterebildiğimiz ölçüde başarılı olacağımızdan ve onları faşist demagojinin kurbanları olmaktan kurtaracağımızdan kuşku duyulmamalıdır.* Unutmayalım ki, tekellerin çıkarlarıyla çelişen toplum kesimlerinin bu ve benzeri konulardaki taleplerini savunmadığımız, kurtuluşlarının tekelci kapitalizme son vermekle mümkün olduğunu gösteremediğimiz sürece, geniş bir toplumsal tabana oturmayan anti-faşist, anti-tekelci demokrasi mücadelesinin başarı şansı olamaz.

DEMOKR
VE BİLİ

Demokratik kitle örgütlerinin işlev ve işleyişlerine ilişkin yazımızın geçen hafta yayınlanan ilk bölümünde "demokratik kitle örgütlenmesi"nin hangi kapsam içinde alınması gerektiğini ve böyle örgütlenmeler içinde bulunabilecek toplum kesimlerinin hangileri olduğunu, Türkiye'de bu kesimlerin halen sahip oldukları örgütlülük düzeylerinin ne durumda olduğunu aktarmaya çalışmıştık.

Denildi ki demokratik kitle örgütleri temsil ettikleri kesimin ekonomik-demokratik çıkarlarını savunan kuruluşlardır. Eğer *işçilerin* ekonomik-demokratik taleplerini savunmak için örgütlendikleri yerler olan işçi sendikalarını bir yana koyarsak; demokratik kitle örgütlerini, işçi sınıfı dışındaki emekçi kesimlerin çıkar ve taleplerinin sözcülüğünü yapan, bu talepler doğrultusunda mücadele yürüten kuruluşlar olarak görebiliriz.

Emekçilerin şu anda güncel ve somut bir sürü ekonomik ve demokratik talebi vardır. Bunların bazıları kesim kesim özgüllükler gösteren taleplerdir; bazıları ise, -örneğin *grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı*'nın tüm ücretli emekçilerin ortak bir sorunu olması gibi- daha geniş bileşimlerin ortak çıkarlarını dile getirmektedir. Ancak bütün bu güncel talepler dışında, geçen yazımızda ayrıntılandırdığımız tüm emekçi kesimlerin -ilk bakışta soyut gibi görünen fakat aslında bütün "somut" dertlerin kaynağı olan- *ortak* bir sorunları vardır: Tekelci kapitalizm düzeninin yıkılması. Bu olgunun bilince çıkma düzeyi değişik emekçi kesimlerinde değişik oranlarda da olsa, hatta bazılarının öznel geriliklerinden ötürü şu anda hiç böyle bir sorunları yok gibi de gözükse, emekçilerin mülksüzleşmesinin, yoksullaşmasının kaynağı tekelci sermaye düzenidir. Bu durumdan kalkarak çıkarları tekelci sermaye düzeni ile çatışan emekçilerin belli bir birliktelik içinde toplanmaları ve bu birliktelik içinde düzeni değiştirmek için mücadele vermeleri bir temenni değil nesnel zemini olan bir öngörü olmaktadır.

Tekelci düzenin dönüştürülmesiyle kastedilen şey açıktır ki toplumsal bir devrimdir. Dünya halklarının mücadele geçmişi bize kapitalist düzenin veya onun daha yüksek bir aşaması olan tekelci kapitalist düzenin gerçekten dönüştürülmesinin ancak devrimci bir yoldan mümkün olduğunu; küçük reformlarla katedilecek dereceli bir evrim önerisinin, eğer birtakım küçük burjuva illüzyonlardan doğan bir düş değilse, tekelci sermayenin egemenliğini sürdürmek için ortaya attığı bir yutturmaca, bir yalan olduğunu gösteriyor.

İşçi sınıfı, bütün bu toplumsal devrim sürecinin her noktasında, değişim ve ilerleme arzulayan güçlerin öncüsü olma durumundadır. Çünkü onun şimdiden varmayı hedeflediği yer, diğer emekçi kesimlerin kendi başlarına varmayı göze alamayacakları, göze alsalar bile buna soluklarının yetmeyeceği bir yerdir. İşçi sınıfı kendisiyle birlikte tüm toplumu kurtaracaktır. Artı-değer sömürüsünü ortadan kaldırırken tüm toplumsal ayrıcalık ve eşitsizlikleri de yok etmiş olacaktır. Ancak bu tarihsel görevlerin başarılabilmesi, işçi sınıfının kararlılığına bağlı olduğu kadar, aynı zamanda, onun sınıfsız topluma varan süreçte çeşitli aşamalarda çeşitli toplumsal güç bileşimlerini ardına takabilme becerisine de bağlıdır. Bu da her aşamanın hedefinin doğru tespitini ve bu hedefe birlikte yürünebilecek toplum kesimleri ile birlikteliği asgari anlamda sağlayabilmeyi gerektirir.

Bilimsel sosyalizmin kılavuzluğunda saptanan hatta göre, Türkiye toplumsal devrim sürecinin ilk konağı demokratik halk devrimidir. Yani emperyalizmle bütünleşmiş tekelciler sultasının alaşağı edilip, tekelci üretim ilişkilerinin kırılıp antiemperyalist, antifaşist, antitekel kapsamlı bir halk demokrasisinin, demokratik halk-iktidarının oluşturulmasıdır. Bu devrimci dönüşüm işçi sınıfının öncülüğünde, fakat tek başına işçi sınıfının değil, diğer emekçi kesimlerinin de katıldığı bir mücadeleyle gerçekleştirilecektir. İşte işçi sınıfı ve diğer emekçi kesimlerin demokratik halk iktidarının tesisi için kuracakları, kurmaları şart olan bu mücadele birlikteliği, *halk cephesi*dir. İşçi-köylü ittifakı çekirdeği etrafında şekillenecek olan *halk cephesi*, kuşkusuz diğer toplum kesimlerini, tekelci kapitalist düzenin yıkılması için *kökten* çözümlere başvurmaktan çekinmeyecek tüm diğer toplum kesimlerini de içine alacaktır. *Demokratik kitle örgütleri* kavramını da böyle bir *"halk cephesi"* anlayışı içinde ele almak gerekir.

"DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİ" CEPHE ÖRGÜTLERİDİR

Halk Cephesi siyasi iktidarı ele alma hedefini güden *siyasi* bir örgütlenmedir. Hedefinin siyasi olması, böyle bir cephenin de aslen *siyasi* bir birliktelik olması gerektiğine işaret etmektedir. Bugün Türkiye siyaset sahnesinde emperyalizmle bağımlılık ilişkilerinin kırılmasını, bir halk demokrasisinin kurulmasını içtenlikle talep eden ve bunun için mücadele veren çeşitli siyasi parti ve çizgiler vardır. Bu siyasi parti ve çizgilerin uzun erimli perspektifleri elbette ki tam bir uyumluluk içinde değildir. Hatta tekelci sermaye düzeninin yıkılma ve demokratik halk iktidarının kurulma yöntemleri konusunda da, yani ortak hedefe nasıl ulaşılacağı üzerine de bir fikir birliği olduğu söylenemez. Fakat, aradaki farklılıklara rağmen, işçi sınıfının mücadele yöntemleri ve taktikleri her geçen gün diğer kesimleri biraz daha etkilemekte, onların belli noktalara doğru, işçi sınıfına daha yakınlaşan çizgilerde şekillenmelerine yardımcı olmaktadır. Bilimsel ideolojik eleştiri ve değerlendirmeler böyle bir sürece katkıda bulunmakla beraber, işçi sınıfı mücadele yöntemlerinin ve taktiklerinin gücünün somut pratik içinde kanıtlanması esas etkileyici faktör olacaktır.

Diğer siyasi parti ve çizgiler işçi sınıfının mücadelesinden etkilenir ve yeni, daha olumlu kazanımlara doğru ilerlerken, aynı zamanda işçi sınıfının bilimsel sosyalist siyaseti ile diğer devrimci-demokrat siyasetler arasındaki sınıfsal farklılıklar da belirginleşmektedir. Bunların ikisi de bir sürecin iki ayrı yönüdür. Devrimci-demokrat siyasetlerin işçi sınıfı dışındaki diğer emekçi tabakalara yönelik siyasi çizgiler olarak netleşmeleri onları işçi sınıfı hareketinden uzaklaştırmamakta, hatta daha da yakınlaştırmaktadır. Her zaman dediğimiz gibi, namuslu demokratlarla demokrasi platformunda birleşmek sahte "marksist-leninist"lerle olduğundan daha kolaydır.

Bu yazının amacı, *halk cephesi*nin nasıl kurulacağı sorununu incelemek olmadığından, bu konuyu daha fazla ayrıntılandırmayacağız. Olumlu süreçler gelişmektedir. Ancak, bütün bu olumlu gelişime rağmen *halk cephesi*nin bugünden yarına kurulabilmesinin somut zemini mevcut gözükmemektedir. İşçi sınıfı dışında halk cephesinde yer alacak diğer tabakalar ve en önemlisi köylülük henüz bağımsız bir siyaset olarak kendisini tekelci sermayenin çeşitli siyasetlerinden koparabilmiş değildir. Bunlardan da önce, işçi sınıfının siyasi hareketi ile ekonomik hareketinin birleştirilememiş olması ve işçi sınıfının büyük bir çoğunluğunun çeşitli burjuva siyasetlerinin etkisi altında bulunması *halk cephesi*nin güncel, gerçekleştirilecek bir hedef olmasını engellemektedir.

İşçi sınıfı sosyalizmi, sorunu bütün bu gelişimin önüne koyduğu görevler ışığında ele almaktadır. Halk cephesinin bugünden yarına kurulmasının olası olmadığı saptanmakla birlikte, izlenecek siyaset yine de *halk cephesi* siyaseti olma durumundadır. Bilimsel sosyalist hareketin gerek demokratik kitle örgütlerine, gerek diğer toplumsal olgulara yaklaşımını bu siyaset belirleyecektir.

Şimdi tekrar yazının esas meselesine dönelim. Demokratik kitle örgütleri "cephe örgütleri"dir dedik. Bunu biraz daha açmak gerekiyor. "Cephe örgütü" demek cephe içinde bilfiil varolacak örgüt demektir. Burada kastedilen cephe de *halk cephesi*dir. *Halk cephesi* esas olarak siyasetlerin bir birlikteliğidir ve öncelikle onların birlikteliğidir; işçi sınıfının siyasi temsilcisi ile tekelci sermaye egemenliğine karşı olan diğer toplumsal kesimlerin siyasi temsilcilerinin oluşturacakları bir cephedir. Ancak *siyasi* bir birlik sağlanması önkoşul olmakla birlikte, cephe, sadece ve sadece siyasi örgütlenmelerin bulunacağı bir yapı olmayacaktır. İşçi sendikaları ve diğer tabakaların ekonomik-demokratik örgütlenmeleri de yerlerini alacaklardır. Halk cephesinin kitleleri demokratik halk devrimi yolunda seferber edebilmesi büyük ölçüde bu örgütlenmelerin kitleleri üzerinde yönlendirici etkinliklerine bağlı olacaktır.

Bu sözünü ettiğimiz olgu pek fazla tartışmaya mahal olmayan birşeymiş gibi gözükse de, bu konuda söylenenlere bir göz attığımızda maalesef pek de öyle olmadığını görüyoruz. Örneğin, sağ sosyal-demokrasi, demokratik kitle örgütlerinin mevcut düzenin boyutlarının dışında hedeflere yönelmelerine şiddetle karşıdır ve bu tutumunu her fırsatta belirtmekten çekinmemektedir. *"Derneklerin ve sendikaların siyasetle ilgilenmemeleri"* sloganında gericilerle ağız birliğine varan sağ sosyal-demokrasinin bu tutumunu izah etmek aslında pek zor değildir. Tekelci sermaye egemenliğinin barışçıl yönetim alternatifi olan sağ sosyal demokrasinin, demokratik kitle örgütlerinin devrimci-demokrat siyasetlerin yönlendiriciliği altında çalışmalarından hoşnut olması zaten beklenemezdi. Ancak demokratik kitle örgütlerinin demokratikliğini burjuva demokratlıkla sınırlı tutan ve böylece onların sahip oldukları devrimci-demokrat potansiyeli yok sayan bazı başka anlayışlar vardır ki onları izah etmek gerçekten pek kolay değildir. Örneğin; "antiemperyalist, antifaşist mücadelenin yeni perspektifleri" gibi iddialı yazılar yazmaya niyet eden bir yazar bu "Yeni Perspektifler" içinde demokratik kitle örgütlerinin yerini şöyle koymaktadır: "(bu) örgütlerin temsil ettiği platform *sadece demokratiktir* (italikler tasfiyeci yazara ait) Çünkü bu örgütlerin toplumsal işlevleri kitlelerinin mevcut düzen içindeki burjuva demokratik nitelikli taleplerini dile getirmek, bunları hayata geçirmek için uğraşmak ve gerektiğinde bu doğrultuda siyaset yapmaktır." (Tasfiyeci "KİTLE", s. 204, s. 9) Sayın yazara hatırlatmak isteriz ki bu anlayış aynen sosyal demokrasinin anlayışıdır. Sosyal demokrasi de bu örgütlerin işlevlerini "mevcut düzen içindeki talepleri dile getirmek"le sınırlı görmektedir. Sosyal demokrasinin de bu örgütlerin "mevcut düzen içindeki talepleri doğrultusunda siyaset yapmaları"na bir itirazı yoktur. Sosyal demokrasi ve tüm burjuva politik akımlarının karşı çıktıkları siyaset, *düzenin dışında* bir takım hedeflere yönelen siyasetlerdir. "Antiemperyalist, antifaşist mücedelenin yeni perspektifleri"ni açmak iddiasında olan yazar, ki kendisi tasfiye artığı TSİP'in Genel Başkanıdır, bu yazdıkları ile sosyal demokrasinin izlediği hattın tıpkısının aynısı bir konum aldığının bilmiyoruz farkında mıdır? Burjuva demokratik sınırlar içinde al gülüm-ver gülüm oynamayı sosyal demokrasi önerir ama, biz geçmişini bildiğimiz sosyalist bir yazara bunu yakıştıramadık. İçine girdiği tasfiyeci çıkmazda bu kadar kısa zamanda bilimden bu kadar uzağa düşmüş olmasına da doğrusu ihtimal vermek istemiyoruz. "Kalem sürçmesidir" diyelim.

Sonuç olarak, demokratik kitle örgütleri, bilfiil halk cephesi içinde yer alacak ve cephenin siyasi önderliği altında kitleleri mücadeleye sokacak örgütlerdir. Bu tespitin yapılması, demokratik kitle örgütleri üzerine bilimsel sosyalist anlayışın ne olması gerektiğini de aslında iyice açıklığa kavuşturmaktadır. Şimdi artık demokratik kitle örgütlerinin gündelik pratiğinde karşı karşıya gelinen sorunları birer birer ele alabiliriz.

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNİN GÖREVLERİNİN İKİLİ NİTELİĞİ VE KARŞILAŞILAN SORUNLAR

Demokratik kitle örgütlerinin somut olarak ne iş yapması gerektiği konusuna geçtiğimiz zaman karşımıza şöyle bir durum çıkmaktadır: İlk olarak, demokratik kitle örgütleri, temsil etmek iddiasında oldukları toplumsal kesimin tümünü kapsamak için çaba sarfetmelidirler. Söz konusu toplumsal kesimin en geri bölümlerine bile ulaşılmak için gayret sarfedilmeli, onlar da ekonomik-demokratik örgütlenmenin üyeleri yapıl-

ATİK KİTLE ÖRGÜTLERİ
MSEL SOSYALİZM

malıdır. "İlerici milerici olmayan adamlar gelip örgütümüze üye olsalar ne olacak, olmasalar ne olacak. Olmasalar daha iyi" gibi esasında ekonomik-demokratik mücadeleye önderlik etmede beceriksizlikten kaynaklanan "sol" sekter eğilimlere düşmekten kaçınılmalıdır. Burada örgüt üyeliği için birtakım "mükemmel" kriterler getirilmesi de yanlıştır. Örneğin bir zamanlar yaygın olan ve hâlâ mevcudiyeti yer yer görülen bir eğilim vardı devrimci-demokrat saflarda; demokratik kitle örgütlerine üye olacak adam mutlaka antiemperyalist, antifaşist ve de ayrıca antişovenist olmalıdır diye. Böyle şeylere itibar edilmemelidir. Sosyalistlerin ekonomik-demokratik mücadelede önderlikleri demokratik kitle örgütlerini antiemperyalist, antifaşist. antişovenist bir rotada tutmak ve böyle bir hat üzerinde mücadeleye sokmak içindir; bu önderliği de eksiği fazlası olmakla birlikte yerine getirmektedirler. Fakat şurası unutulmamalıdır ki, kişileri kendi saflarımıza katmak önemli olmakla birlikte, çeşitli tabakaların tümünü bir mücadele ittifakına bağlamak da en az onun kadar önemlidir. Bir tabakanın önemli bir bölümünü ekonomik-denokratik örgütlenme içine alma işini bile yerine getirmeden işçi sınıfı ile o tabakanın ittifak kurma halinden söz etmek gülünçtür. Demokratik örgütlenme kapsamına giren yığınlardaki geri bilinç düzeyinden, politikleşme yetersizliğinden ürkülmemelidir. Bunun üzerine gidilmeli, geri kitleler bile demokratik örgütlenme içine çekilmeli, demokrasi güçleri ulaşamadığı takdirde geri kesimlerin faşist örgütlenmelere kaymaları tehlikesine karşı uyanık olunmalıdır. Tabii bunu böyle ilke olarak kabul etmekle iş bitmez. Aynı zamanda politikleşmemiş unsurların da demokratik kitle örgütlerine üye olabilme şartlarını yaratmak gereklidir. Bu da somut iş yapmakla mümkündür. MC dönemlerinin getirdiği bütün kısıtlamalara, baskılara, koğuşturmalara rağmen, bu dönemlerde demokratik kitle örgütlenmesi azımsanmayacak bir gelişim göstermişti. Çünkü o dönemlerde *somut iş* yapıyorlardı: MC'ye karşıydılar, bunun için miting, gösteri yürüyüşü vb. düzenliyorlardı. Sırf bu bile yetiyordu insanların gelip üye olmaları için. Ancak bu da sonunda gelmiş bir sınıra dayanmıştı. Sosyal demokrasinin iktidarıyla birlikte yapılması gereken *somut iş*'in kapsamı daha da genişledi. Şunu bilince çıkarmak gerekir ki artık *kitleleri* ekonomik-demokratik örgütlenmelere katmak için onlara MC'ye karşı muhalefetten başka bir takım motivasyonlar sağlamak zorunludur. Bu da, örgütlerin tanımlarının en başında yazılan işi yani kitlelerin ekonomik-demokratik talepleri uğruna mücadeleyi daha etkin, daha verimli yürütmekle olur ancak. Bunu böyle söylemek ilk bakışta malumu ilan gibi gözüküyor. Öyle ya, zaten herkes böyle düşünmüyor mu? İlke olarak öyle; herkes ekonomik ve demokratik mücedelenin önemini inkar etmemekte özen gösteriyor. Ama bu genellikle sözde kalıyor. Hatta bazen sözde bile kalmıyor; "sol" revizyonizmin Türkiye'deki eklektik yapısı içinde zaman zaman ekonomik-demokratik mücadelenin yok edildiği mücadele önerileri bile gelebiliyor. Örneğin bunlardan en yaygın ve en netleşmiş olanı şöyle: "Kitlelerin sıkıntılarının kaynağı bu düzenden ileri gelmektedir, o halde ekonomik-demokratik talepler de bu düzenin yıkılmasıyla sağlanacaktır, ayrıca ekonomik-demokratik mücadeleye gerek yoktur, haydin devrime." Bu anlayış demokratik kitle örgütlenmesini tümüyle zaafa uğratacak bir anlayıştır ve prim verilmemelidir. "Kitlelerin sıkıntılarının kaynağı bu düzenden ileri gelmektedir", doğru. Ekonomik-demokratik talepler de *tümüyle* ancak toplumsal devrim mücadelesinin başarıya ulaşmış olmasıyla sağlanacaktır. Ancak bu toplumsal devrimi yapacak olan biricik güç işçi sınıfı öncülüğünde tüm emekçi kitlelerdir ve kitleler toplumsal devrimin gerekliliğini kendi mücadele deneyimleri içinde öğreneceklerdir. Ekonomik-demokratik mücadele aslında daha yüksek mücadeleler için kitlelere devrimci deneyim kazandıracak, geniş yığınları mücadele içine çekecektir. Bunun üzerinde pek daha fazla söz etmeye gerek yok. Zaten "sol" revizyonizm bile artık bunu eskisi gibi savunamamaktatır. Hayatın pratiği onları da daha olumlu konumlara zorlamaktadır.

Ekonomik-demokratik mücadele en etkili biçimde verilmeye çalışılırken, bunun hiç bir zaman başlı başına bir amaç olmadığı gözden ırak tutulmamalıdır. Sosyalistlerin demokratik örgütlenmeye verdikleri bunca önem, bu örgütlerin çeşitli tabakaların tümünü toplumun devrimci dönüşümünü amaçlayan bir mücadele ittifakına bağlamada sahip oldukları rolden ötürüdür. Yani ekonomik-demokratik mücadelenin önderleri çeşitli talepler saptar, reformlar için mücadeleyi layığınca yürütürlerken; aynı zamanda bu reformlarla işin bitmeyeceğini, bitemeyeceğini yığınlara kavratmak, yığınların özlemlerini bu düzen dışındaki hedeflere doğru kanalize etmekle, bu özlemlerin ancak mevcut çerçevelerin dışına çıkılıp yeni bir yapı, yeni bir toplumsal üretim biçimi oluşturulduğunda gerçekten doyum bulacağını benimsetmekle yükümlüdürler. Yani demokratik kitle örgütleri, aynı zamanda, kitlelerini işçi sınıfı öncülüğünde demokratik halk devrimi mücadelesine katmada önemli araçlardır. İşin bu yönünü ihmal etmek kelimenin tam anlamıyla ekonomizmdir.

Demokratik kitle örgütlerinin mücadele muhtevası böylece ikili bir karakter kazanmaktadır. Bir yandan ekonomik-demokratik mücadele içinde hem sosyalist önderliğin kitleler nezdinde itibarının artması, hem kitlelerin mücadele deneyimi kazanması, hem gitgide daha geniş yığınların hareketlendirilmesi, işin bir yönüdür. Diğer yandan, mevcut tekelci sermaye düzeni yıkılmadıkça emekçi kitlelerin sıkıntıdan kurtulmalarının mümkün olmadığının kavratılması ve kitlelerin emperyalizme bağımlı tekelci kapitalist düzenin yıkılması, demokratik halk iktidarının kurulması için mücadeleye sokulmaları işin ikinci yönüdür. Bunların ikisi birlikte yürütülür ve sosyalistler, her zaman, birincisini ikinciye tabi olarak düşünürler.

Bu görevlerin yerine getirlmesinde karşılaşılan sorunlar yok mudur? Vardır elbette. Ancak sorunların varlığı hiç bir zaman boş durmaya özür teşkil etmez. Üstelik bu sorunlar hiç de öyle aşılmayacak sorunlar değildir. Yeter ki mevcut potansiyel değerlendirilebilsin. Bu "sorunlar" derken egemen güçlerin baskı ve engellemelerini, faşist saldırıları vb. kastetmiyoruz. Bu türden zorluklar her hal ve şart altında olacaktır. Sosyalizm ve demokrasi güçleri bu zorluklara rağmen mücadele vermeyi beceremezlerse hiç bir şey beceremezler.

Ekonomik-demokratik mücadelenin yeterince güçlü verilmesinde en büyük sorun olarak ileri sürülen şey, hep, imkansızlıklar, mali sıkıntılar, yeterli adam yokluğu vb. olmaktadır. Eldeki kadroların ekonomik-demokratik talepleri açacak, programlar, somut öneriler haline getirecek, bunun için çeşitli araştırma ve incelemelere girişecek düzeye nicelik ve nitelik olarak sahip olmadıklarından şikayet edilmektedir. Bu özür değildir. Evet, ilk bakışta bir sürü "olanaksızlıklar"ın mevcut olduğu doğrudur. Ancak devrimci-demokrat hareket bu "olanaksızlık" çemberini kırmalıdır ve bunu kıracak güçtedir. Bugün öğretmen kitlesinin, memur kitlesinin, teknik elemanların somut sorunlarını ayrıntıları ile açacak, programlaştıracak, somut öneri ve talepler geliştirecek nicelik ve nitelikte elemanların yokluğundan şikayet edilemez. Böyle unsurlar çoktur memur, öğretmen, teknik eleman saflarında. Bu konuda gerekli hukuki, teknik bilgi ve birikime sahip olan kişiler çok vardır. Yeter ki onlara ulaşılsın; onlara ulaşmak, onları böyle bir işin içine sokmak baş önemi haiz bir sorun olarak görülebilsin. Yoksa eleman yokluğu, maddi olanaksızlık söz konusu değildir. Mevcut elemanları, maddi olanakları seferber etmede beceri noksanlığı söz konusudur.

Ekonomik-demokratik mücadele bu türden sorunları alt etmek zorundayken, demokratik kitle örgütlerinin eyleminin ikinci yönü olan siyasi bilinçlendirme ve siyasi mücadele içine kitleleri katma konusunda tam bir curcuna hüküm sürmektedir. Bir kere, bir yerlere varılacaksa birlikte varılacağı, örneğin tekellerin iktidarı yıkılıp yerine halkın demokratik iktidarı kurulacaksa bunun ancak belli bir ittifaklar bütünlüğü içinde başarılacağı bütün etkili söylevlere rağmen pek az siyasi hareket tarafından yeterince anlaşıldığından, demokratik kitle örgütlerine karşı çoğu siyasi çizginin tavrı kendi rüştünü ispat, kendi dışındakileri safdışı etmeye çalışmak şeklinde olmaktadır. Demokratik kitle örgütleri, grupların birbirleriyle kıyasıya çarpıştıkları siyasi arenalar haline gelmişlerdir. Ayrıca "ekonomik-demokratik mücadeleyi siyasi mücadeleye tabi kılmak" tarzında somutlanan ilke, pratikte, yönetimde bulunan grupların kendi kimliklerini her vesileyle belli etme gayretleri şekline dönüşmektedir. Belli rozet slogan ve sözcükleri örgütlerin bildirilerine sokmayı becerenler, kendilerini "politika yapmış' farzetmektedirler.

Bu durumun giderilmesi, her şeyden önce, devrimci-demokrat ve sosyalist hareketimiz içindeki grupların belli ortak ilkeler etrafında birleşebilmeleri ve demokratik kitle örgütlerinde de bu ilkeler doğrultusunda mücadele vermeleri ile mümkün olacaktır. Yoksa elli üyelik derneklere bile musallat olan yönetimde koltuk kapmaca ve birbirini dışlamaca yarışı hiç kimseyi iflah etmez, demokratik hareketi de tahrip eder. Böyle asgari bir birliktelik sağlanmasında, birbirini dışlayarak değil, birbiriyle birleşerek verimli çalışmanın mümkün olacağı eğiliminin hakim kılınmasında en büyük sorumluluk sosyalistlere düşmektedir. Sosyalistler gerek yönetimde iken, gerek yönetimde temsil edilmediklerinde, her hal için, tüm demokratik güçlerin birliği ilkesini hayata geçirmeye çalışmalı, tek başına değil birlikte iş başarmayı her zaman yeğlemeli, sürekli birleştirici olmaya gayret göstermelidir. Sosyalistlerin demokratik kitle örgütlerinde girecekleri ittifaklar konusu da bu meseleye bağımlı olarak ele alınmalıdır.

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNDE YÖNETİM ORTAKLIKLARI

Demokratik kitle örgütleri "cephe örgütleri"dir. Bu tespiti bir daha tekrarlamakta yarar var. Şurası da açık ki *cephe* denilen şey ne yalnızca "tavan"da anlaşmalarla, ne de yalnızca "taban"da beraber olma isteğiyle gerçekleşecek birşeydir. *Cephe*'ler her zaman "tavan"dan ve "taban"dan birlikte gelişen süreçler sonucu kurulmuşlardır. Kadroları birbirine güven duymayan, hiç birlikte iş yapmamış, birlikte mücadele vermemiş iki hareket ideolojik ve politik görüşlerinde bir anlaşmaya varsalar da böyle kurulan bir birliğin iş yapması mümkün değildir. *Halk Cephesi* de özünde siyasetlerin bir birliği olduğuna göre, ayrıca sosyalist ve devrimci-demokrat hareketin bugün daha acil olarak gündeminde bulunan sorunun en azından CHP'nin solunda bulunan güçleri belli bir platformda birleştirmek olduğu bilindiğine göre böyle birliklerin sağlanmasında bu konuya özen gösterilmesi gerekir.

Sosyalistler demokratik kitle örgütlerinde yönetim ortaklıkları sorununa bakarken bu yönetim ortaklıklarını daha ileri mücadele birlikteliklerinin oluşmasında yardımcı olacak süreçler olarak ele almalıdırlar. Kitlelerin ekonomik-demokratik örgütlenmesine ve mücadelesine önderlik ederken, aynı zamanda, devrimci-demokrat ve sosyalist çeşitli siyasi hareketlere mensup kadrolar arasında karşılıklı güven ve birlikte çalışma alışkanlığının yer etmesine çaba sarfedilmelidir.

Genel devrimci-demokrat hat içinde gördüğümüz siyasetlerden birini veya diğerini özel olarak dışlayan, hatta karşıtlık taşıyan yönetim politikalarından kaçınılmalıdır. Sosyalist çizgiler içinde bu türden politikalar izleyenler vardır ve bu son tahlilde devrimci-demokrat saflar içinde bölücülük yapmaya kadar varmaktadır. Sosyalistlerin gerek yönetimde iken gerek yönetimde değilken ittifaklar konusunda taviz vermeyecekleri ilke; girecekleri ittifakın emperyalizme, faşizme ve şovenizme olduğu kadar, anti-komünizm ve anti-sovyetizme karşı da tavrının net olmasıdır. "Komünist olmamak ayrı şeydir, anti-komünist olmak ayrı şeydir" demişti Lenin. Kimseden komünist olmasını veya ittifaka girmek için komünistçe davranmasını bekleyemezsiniz ve beklememelisiniz ancak anti-komünizmin çeşitli biçimlenişlerine karşı tavır almak sadece komünistliğin değil, aynı zamanda demokratlığın da bir gereğidir. Girdikleri her ittifakta müttefiklerinden böyle bir tavrı beklemek işçi sınıfı sosyalistlerinin en doğal hakkıdır, vazgeçmeyecekleri bir koşuldur.

İttifaklar konusunda, sonuç olarak, sosyalistler sürekli olarak en geniş demokrat güçlerin mücadele birlikteliğini kurmaya ve yaşatmaya özen göstermelidirler. Bu birliktelik illa da mutlaka, yönetim birlikte olmakla kurulur diye bir şart yoktur. Sosyalistlerin gerek yönetimde tek başlarına iken, gerek yönetim ortağı iken gözetecekleri şey, örgütün somut mücadelesinin tüm demokrat güçlerin katılımıyla yürütülmesi; bu şekilde, henüz o örgüt çapında da kalsa, asgari bir mücadele birlikteliğinin tesisidir. Bazı hallerde, faşizme karşı tutarsız sosyal-demokratları daha tutarlı yapmak, aynı zamanda, maocu gericiliğe karşı tutarsız bazı devrimci-demokrat çizgileri daha net çizgilere getirmek amacıyla, tek başına sosyalist bir yönetim oluşturmak mümkün olsa bile yönetimin kapsamını daha da genişletmek yararlı olabilir.

به مبارزه متحد نیروهای خلق

۲۱ اردیبهشت روز زندانیان سیاسی ایران

11 Mayıs İran siyasi tutuklular günüdür

Sefer Gehremani 31 Yıldır Hapiste

سازمان جوانان و دانشجویان دمکرات ایران (بخش ترکیه)

İranlı Demokratik Öğrenci ve Gençlik Teşkilatı(Türkiye Kolu) * ODYSİ *

İran Siyasi Tutuklular Günü:

HİSROV RUZBEH'İN ANISI YAŞIYOR

Türkiye, 11.5.1978

Bugün İran'ın ulusal kahramanı Hisrov Buzbeh'in cellat Şah rejimi tarafından şehit edildiği gündür. Hisrov Ruzbeh, 1953 CIA darbesinden sonra mücadeleden geri dönmeyip amacına, partisine ve halkına ihanet etmediği için hunharca öldürülmüştür. Dolayısıyla bugün, İran siyasi tutuklular günü olarak anılıyor.

Bugün, İran'da yüzbini aşkın siyasi tutuklu var. Ve her geçen gün bunların sayısı artmaktadır. Tutuklular arasında İran'ın tüm sınıflarından insanlar bulunmaktadır: İşçi, yazar, ozan, öğretmen, memur, küçük esnaf vs. İran'da emekçi sınıfların üyelerinin hiçbir hayat garantisi yoktur. Onlar, evinde, sokakta, işyerinde, yatakta öldürülüp yokedildikleri gibi, hapisanelerde de güvencelerden mahrumdurlar. Tek kelimeyle; İran'da insan haklarının i'sinden sözetmek mümkün değildir. Buna rağmen Carter gibi riyakar yüzlü bir politikacı, insan haklarından gerine gerine laf edebilmektedir.

Ülkemizdeki siyasi tutukluların bir kısmı uzun yıllardan beri hunhar rejimin hapisanelerinde çürütülmektedir. Buna örnek olarak Sefer Gehremani 31, A.Umumi, E. Begerzade, A.Haceri, T.Keymeneş, R. Seltuki 23 yıldır hapistedirler vs. Ayrıca birçok tutuklunun mahkumiyet süreleri bittiği halde serbest bırakılmamaktadır. Bunların sayısı 600'ü aşkındır.

İran'ın işçileri, köylüleri, gençliği ve öğrenci gençliğinin yanı sıra ilerici ozanlar, yazarlar, bilim ve gerçek din adamları Şah diktatörlüğünün hunhar baskıların altında eziliyor ve bunların suçu sadece adaletsizliğe, diktatörlüğe karşı direnmektir. Onlar, yazıları, şiirleri, resimleri ve şarkıları ile İran halklarının meşru haklarını savunuyorlar.

İran'da bilinen akıl almaz işkence, terör, baskı ve sansüre rağmen, halkımızın bilinçlenmesinin önü alınamıyor, aksine bilinçli mücadele azmimiz daha da bileniyor. Geçen bir yıl içinde yapılan işçi grevlerinin yanı sıra, öğrencilerin ve bütün kesimlerin katıldığı büyük kitlesel protestoların yapıldığını görüyoruz.

Çeşitli demokrat, saygın şahsiyetlerin yayınladıkları hükümet aleyhtarı açık mektuplar, yazar ve hukukçuların yayınladıkları bildiriler, açık teröre rağmen saion toplantılarının yapıldığını görüyoruz. Bunlar toplumsal muhalefetin yükseldiğini ve mücadelenin günümüz koşullarında bile genişlediğinin kanıtlarıdır. Son bir yıl içinde yapılan ve tüm İran'ın kentlerini içine alan gösterilerde, atılan sloganlar (Ya özgürlük, Ya ölüm/ Kahrolsun Amerikan Emperyalizmi/ CENTO'ya, İkili Anlaşmalara Son/ ŞAH'a Ölüm/ Anayasa Uygulanmalıdır) halkımızın sınıfsal bakımdan bilinçlendiğinin bir göstergesidir.

Bu gösterilerin ilki GOM şehrinde yapıldı. SAVAK ve polislerin göstericilere ateş açması sonucu 100'den fazla kişi öldü. Bu olayı protesto için Tahran'da ve daha sonra Tebriz'de yeniden gösteriler yapıldı. Bu gösteriye toplumun tüm muhalifleri ile birlikte çevre köylerden gelen çok sayıda köylü de katılmıştır. Bu gösteri aynı zamanda İran TUDEH Partisinin yıllardır savunduğu ve bizim de benimsediğimiz bir ortak cephenin oluşturulmasının gereğini kanıtlıyor. (Bütün muhalif grupların katılacağı, Şah'ın devrilmesi ve İran'da demokratik düzenin kurulması sloganı altında eylem ve mücadele birliği)

Tebriz gösterisi üç gün devam etmiş, savunmasız halk, tank ve zırhlı araçlar karşısında üç gün dayanabilmiş, 2000'den fazla şehit vermiştir. Ama mücadele durmamış, daha da genişlemiştir. İran'da bir günlük Tebriz şehitleri için genel grev ilan edilmiş, bu grev İran'ın en küçük kentlerinde de uygulanarak, bütün işyeri, dükkan vs. kapalı kalarak, yapılan hükümet aleyhtarı gösterilerde halk, haklı isteklerini dile getirmiştir. SAVAK ve polisle çatışmalar yine durmamıştır. Bu olaylarda da öldürülen ve tutuklananlar vardır. Son tutuklananların sayısı kesinlikle bilinmemektedir. Kurban bayramından bu yana 3000 ölü ve onbinlerce tutuklu, onbinlerce yaralı, hem halkımızın yükselen mücadelesini göstermekte, hem de Şah'ın zaafının açık bir belirtisi olmaktadır.

Bu mücadelenin başka bir şekli de Türkiye'de devam etmektedir. Türkiyede de, bağımsızlık, özgürlük, demokrasi, barış ve sosyalizmden yana olan devrimciler kurşunlanarak öldürülmektedir. Şiddet ve terör hareketi artırılmaktadır. Biz İran ve Türkiye'de olanları birbirinden ayrı görmüyoruz. Özellikle günümüzde güçler dengesinin özgürlük, barış ve demokrasiden yana değişmesi, başta ABD emperyalizmi olmak üzere bütün emperyalistleri telaşa düşürmüştür. İran'da ve Türkiye'de meydana gelen olaylar bu telaşın göstergeleridir.

Emperyalizmin bekçisi ve bölgemizde emperyalizmin jandarması ve İsrail siyonistlerinin sağ kolu olan faşist Şah rejimi, özü itibariyle yalnız İran halklarının düşmanı değil; aynı zamanda bölgedeki özgürlük, barışsızlık, barış ve ilerleme isteyen halkların da düşmanıdır. Bunu pratikte Dofar'da ve komşumuz Irak'a karşı giriştiği askeri müdahale ve kışkırtıcılık çabalarında görüyoruz. Pakistan'ın Beluç bölgesini bombalamak ve Güney Yemen'e karşı düşmanca kışkırtıcı davranışlarda bulunmak diğer örneklerdendir. Emperyalizmin bölgedeki çıkarlarını korumak ve planlarını uygulamak için, İran, tüm kaynaklarını emperyalist tekellere peşkeş çekiyor, tepeden tırnağa silahlanıyor ve bugün 30 bin Amerikan askeri danışman bu amaçla İran'dadır. Bu nedenle biz, İranda tüm muhalefetin bir cephe içinde birleşmesini savunmakla birlikte yurt dışında da bütün ilerici, demokrat kuruluş ve şahısları yardıma çağırıyoruz.

Biz İran'lı demokratik öğrenci ve gençlik teşkilatının Türkiye kolu olarak; Türkiye'nin de ülkemizin komşusu olması nedeniyle, tekrar bütün demokrasi ve özgürlükten yana olan ilerici, yurtsever, hukukçu, yazarların, sosyalistlerin bütün demokratik kuruluşların, hak ve adaletten yana olanların, dikkatlerini İran'daki faşist diktatör Şah rejimine çekiyor ve mücadeleye çağırıyoruz. İran'daki faşizm ve diktatörlüğe karşı savaşmak, aynı zamanda Türkiye'de de kan dökenlere karşı savaşmaktır.

Halklarımızın birinin zaferi diğerinin de zaferidir.

Yaşasın başta işçi sınıfı olmak üzere halklarımızın faşizm ve diktatörlüğe karşı mücadelesi!

Yaşasın Şah zindanlarında, işkence odalarında yılmayanlar!

Yaşasın ulusal kahraman Hisrov Ruzbeh'in büyük anısı!

Yaşasın halkların kardeşliği, barış ve sosyalizm!

Kahrolsun Amerikan emperyalizmi ve ortakları!..

Kahrolsun faşist, barbar, cellat diktatör Şah rejimi!..

İran Demokratik Öğrenci ve Gençlik
Teşkilatı Türkiye Kolu
(ODYSİ)

Yığınları ezen kapitalist düzen yıkılmadıkça tehdişçiliğin önü alınamaz!

İtalyan Hristiyan Demokrat Partisi Başkanı, eski başbakan Aldo Moro, kaçırılışının ellinci gününde Roma'nın en işlek, güvenlik tedbirlerinin en fazla yoğunlaştığı caddelerinden birinde çalınmış bir arabanın bagajında, vücudunda yedi kurşun, ölü bulundu. Böylece İtalya'nın elli gündür içinde bulunduğu ve tüm dünyanın yakından izlediği bir polisiye senaryo, saldırganın görünen zaferiyle sona erdi.

Moro'yu kaçıran ve sonra da öldürüp cesedini bir arabanın içinde yol kenarına bırakan Kızıl Tugaylar örgütü bir haber ajansına gönderdikleri bildiride şöyle diyorlardı: "Gördüğünüz gibi alay etmiyoruz, burjuva bir devletten daha güçlü olduğumuzu kanıtlayacak ölçüde güçlüyüz." Ve bildiri "devletin kalbini vuran silahlı mücadele" ibaresi ile son bulmaktaydı.

"Devletin kalbini vuran silahlı mücadele" olduklarını iddia edenler bu eylemleriyle tüm İtalyan ve dünya kamuoyunun nefretini üzerlerinde topladılar. Çeşitli ülkeler gönderdikleri mesajlarla Moro'nun öldürülmesini kınadılar, İtalyan işçileri olayı protesto için iki saatlik genel greve gittiler.

Kızıl Tugaylar örgütünün girişliği bu son provokasyon hareketi de daha öncekiler gibi İtalyan gericiliğinin konumlarının güçlenmesine hizmet ediyor. Zaten bu gerici örgüt basına gönderdiği bildirilerde amacının "İtalya'da faşist bir dikta kurulmasını sağlamak" olduğunu açık açık ilan ediyor. Güya "faşist dikta kurulunca mücadele keskinleşecek, İtalyan Komünist Partisi de devrim yapmak zorunda kalacakmış". Provokatörün de bu kadar açık sözlüsü az bulunur doğrusu

Dediğimiz gibi Kızıl Tugaylara karşı tepkiler bu eylemlerinden sonra iyice yükseldi. Tedhişçilikle mücadele için yeni yasalar hazırlanıyor İtalya'da. Ancak acaba Kızıl Tugayların ve diğer tedhişçi örgütlerin faaliyetlerine engel olunabilecek mi?

Aslında Kızıl Tugaylar türlerinin tek ve ilk örneği değiller. Federal Almanya'da Baader Meinhof çetesi, başka ülkelerde başka tedhişçi örgütler de "burjuva devletinden daha güçlü olduklarını" bireysel terörist eylemlerle göstermeye çabalayıp duruyorlar. Daha 19. yüzyılın sonlarında Rusya'da, sosyal demokrasi işçiler arasında örgütlenip kitleleri devrim mücadelesi için hazırlarken, orada da anarşistler, narodnikler, bireysel teröristler tek tek kişilerin öldürülmesiyle devleti kalbinden vurduklarını iddia ediyorlardı. Ancak burjuva devletini kalbinden vuracak biricik gücün örgütlü kitlelerin mücadelesi olduğu gerek Rusya'da, gerek daha sonraları tekrar tekrar kalın kafalara çakıldı.

Rus Çarının narodniklerce öldürülmesinden yüz yıl sonra yine tedhişçilik var, bireysel terörizmi devrimci eylem zanneden bazı zavallılar var. Kapitalizm tarihten silinmedikçe de bunlar varolacağa benziyor. Çünkü anarşi, tedhişçilik vb. kitleleri yoksullaştıran, onları açlık ve sefalete iten kapitalizmin yan ürünleridir. Kapitalist toplum sadece işçi sınıfı ile burjuva sınıfından müteşekkil değildir. Eğer işçi sınıfı ile burjuvazi arasında bir sürü ara tabaka bulunmasaydı kapitalizmin kapitalizm olmayacağını söylüyordu Lenin. Tekelci kapitalizmin gelişmesine paralel olarak bu ara tabakaların durumları da iyice kötülemekte, ekonomik ve sosyal bunalımlar içinde ezilmektedirler. Bu tabakaların çoğunluğu işçi sınıfının önderliğinde toplumsal devrim mücadelesine katılırken; faşist hareketlerin kadroları da, Kızıl Tugaylar gibi gericiliğe hizmet konumuna kadar varan talihsiz başkaldırı hareketlerinin kadroları da bu kesimden çıkmaktadır.

Kapitalist düzen içinde polisiye tedbirlerle, başka tedbirlerle tedhişçiliğin önünü almak mümkün değildir. Çünkü kapitalizm zaten kendisi anarşidir. Kapitalist tekelci en büyük tedhişçidir; binlerce işçiyi, emekçiyi sömürmekte, yoksulluğa sürüklemekte, yıkımlarına neden olmaktadır. Dünyanın bir çok ülkesinde emperyalist metropollerde kasalar dolsun diye milyonların kan ve gözyaşları üstünde kurulan diktalar, diktatörler en büyük tedhişçidir. Vietnam'da onbinlerce kişinin kanına giren, dünyanın başka yörelerinde başka Vietnam'lar tezgahlamaya çalışan ABD emperyalizmi tedhişçidir. Bütün Batı kapitalizminin üzerinde yükseldiği o ilk sermaye birikimi neye dayanmaktadır; talan, soygun, yağma değil mi? Egemenliği en küçük bir tehlikeyle karşı karşıya kaldığı zaman hemen faşist saldırganları ortaya süren, kitle katliamlarına girişmekten çekinmeyen tekelci kapitalizm en arlanmaz tedhişçi değil mi? Türkiye'de işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın üzerindeki saldırıları kim yürütüyor?

Kendisi tedhişçilikte iktidarını sürdüren bir düzen, tedhişçiliği önleyemez. Hayat şartlarının uğradığı yıkım içinde en çaresiz en umarsız yerlere varabilen küçük burjuvaların, lumpen proletaryanın tekelci kapitalizm tarafından hergün yeniden üretildiği bir düzende tedhişçilik önlenemez.

Kapitalizm iflas etmiştir ve her geçen gün bu iflas biraz daha açığa çıkmaktadır. İşçi sınıfının ve emekçi halk güçlerinin iktidara el koydukları, planlı ve eşgüdümlü bir çalışma içinde herkesin toplumsal doyuma ulaşacağı, gerçek refah ve özgürlük ortamına kavuşacağı bir üretim sistemini kurdukları günler gelinceye kadar kapitalizmin hastalıkları sürecek. Yoksa Kızıl Tugaylar örgütü denilen topluluk bir zavallılar gurubudur; toplumsal karmaşanın içinde bunalmış, çaresizlikten savrulduğu konumlarda emperyalizmin yardakçılığına kadar düştüğünü farkedemeyen, hatta belki de emperyalist gizli servislerin yönlen diriciliğinde bir zavallılar gurubu.

Bu tür zavallılıklar, ancak, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağının kapanması, tüm dünyanın sömürü ve baskıdan arınmış sosyalist bir gezegen haline gelmesi ile birlikte sona erecek.

ZAİRE

*ZAİRE'de, emperyalizm yanlısı rejimin işgal altında tuttuğu Şaba bölgesi halkı yönetime karşı ayaklandı. Mabutu rejimi, ayaklanmayı bastırmak için NATO ülkelerinden ve Çin'den yardım istedi. Bu arada Angola, Zambia ve Libya hükümetleri, ayaklanmanın kendileri tarafından kışkırtıldığı şeklindeki suçlamaları reddettiler. Zaire'de de görüldüğü gibi, emperyalizm yanlısı politikalar izleyerek halklarını baskı altında tutmaya çalışan devletler her gün yeni çözümsüzlüklerle karşılaşıyor, sonlarına yaklaşıyorlar.

ŞİLİ

*ŞİLİ'de ABD tekellerinin, Halk Birliği iktidarı sırasında atılmış oldukları tüm mevzilere yeniden döndükten başka, ülkenin tüm doğal kaynaklarını da kontrol altına aldıkları bildiriliyor. *US News and World Repord* adlı ABD emperyalist yayın organında ABD tekellerinin nasıl Şili'yi ağlarına aldıkları övünçle anlatılıyor. Derginin 15 Mayıs tarihli sayısında anlatılanlara göre, *Disputada de Las Condes* bakır madenlerini alan *Exxon* şimdi yatırımını genişletiyor. *Atlantic Richfield (ARCO)* ve *Amerada Hess* deniz petrol yataklarına el koymuşlar. *Diamond Shamrock* kamu tarafından işletilen bir klor ve südkostik fabrikasına talip olmuş. *Goodyear* Şubat ayı içinde yine devletten lastik ve oto yedek parça sanayiini satın almış. *General Motors* Haziran ayında *Chevette* otomobilinin Şili'de imaline geçiyor. Halk Birliği iktidarı sırasında millileştirilen ABD bankaları tekrar sahnede. *Sheraton* Santiago otellerini ve sayfiye yerlerini ele geçirmeye çalışıyor. Birçok ABD ve Kanada firması ise *Exxon*'un peşinde Şili'nin geriye kalan maden yataklarına sahip olma mücadelesinde. Pinochet cuntasını iktidara getirenlerin, kurulan yağma sofrasına nasıl soyundukları açıkça görülüyor.

ABD

*ABD Kongresi, parmak sıkıştırıcı mengeneler, palanga, bacak demirleri ve bunun gibi başka malzemelerin insan haklarını zedeleyen ülkelere ihracatını engelleyen bir karar almış. 8 Mayıs tarihli *Guardian* gazetesinin yazdığına göre bir kongre üyesi *"böyle karanlık çağlardan kalan işkence araçlarının bırakınız ihraç edilmeyi, nasıl imal edildiklerine şaştığı"*'nı belirtiyor. ABD tekellerinin Şili yağması, İran'daki gerici diktatörlük, Güney Afrika'daki ırkçı rejimler, dünyanın dört bir yanındaki irili ufaklı faşist ve gerici diktatörlükler nasıl sürdürülüyor zannediyor ki bu kongre üyesi?..

*ABD'de zenci lideri John Harris'in serbest bırakılması için tepkiler büyüyor. Sacco ile Vanzetti gibi düzmece bir suç sonucu idama mahkum edilen Harris şu anda hapiste, tepkiler karşısında sürekli ertelenen infaz gününü bekliyor. Harris'in halen tutuklu bulunduğu eyalet olan Alabama'nın valisine çeşitli ülkelerden Harris'in affı için binlerce mektup geldiği bildiriliyor.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

*BİRLEŞMİŞ MİLLETLER Genel Kurulu, 23 Mayıs'ta Silahsızlanma Özel Dönemi toplantısına başlıyor. Bu dönem, 28 Haziran'a kadar sürecek. Emperyalizmin savaş kışkırtıcı, silahlanma yarışını körükleyici girişimleri bu Genel Kurul'da bir darbe daha yiyecek. Sovyet heyetinin, silahsızlanma Özel Dönemi'ne "silahlanma yarışının nicel ve nitel olarak durdurulmasını amaçlayan" kapsamlı bir öneri ile katıldığı bildiriliyor.

BASKI VE TERÖR HİÇBİR ZALİMİ KURTARAMAMIŞTIR

İran, Basra körfezinde kıyısı alan, Türkiye'nin doğu sınırına komşu bir ülkedir. İran'ın doğal kaynakları zengindir. Ama bu kaynaklardan İran halkı yararlanamaz. İran'da petrol vardır. Hem de İran dünyanın sayılı petrol yataklarından birine sahiptir. Bu yüzden İran, emperyalizmin en çok denetim altında tutmak istediği ülkelerden biridir. Bu yüzden İran ve Orta Doğu halklarının celladı, insan kasabı Şah Rıza Pehlevi yıllardır iktidarını sürdürebilmektedir. İran'da her yıl yüzlerce yurtsever, ilerici bu yüzden katledilmekte, işkence görmekte, zindanlara atılmaktadır. Bu yüzden İran işçi sınıfının öncü partisi TUDEH 1949'dan beri yeraltında çalışmak zorundadır. Bu yüzden komünistler üzerinde en yoğun, en şiddetli baskılar uygulanmaktadır İran'da.

2. Dünya savaşı sonrasında sosyalizmin ve ulusal kurtuluş hareketinin dünya çapında gösterdiği sıçramaya paralel olarak, İran'da da anti-emperyalist, ulusal kurtuluşçu eğilimler güçlenmişti. Yıllardır İran'ın petrol yataklarını yok pahasına işleten İngiliz emperyalizmine karşı bir muhalefet gelişmekteydi. Ve bu muhalefet bir ulusal burjuva hareketi olan Musaddık iktidarını doğurdu.

27 Nisan 1951'de başbakan olan Musaddık yönetimi sırasında, İran'da TUDEH'in yönlendiriciliğinde anti-emperyalist hareket hızla yükseliyordu. 27 Eylül 1951'de İngiliz emperyalistlerinin petrol rafinerilerine el kondu. Artık emperyalizmle köprüler koparılmıştı. Emperyalist gizli açık servislerce İran'daki ilerici yönelimin nasıl engelleneceğinin planları yapılıyordu. Musaddık hükümeti ise kararsız tutumu ile emperyalizmin ekmeğine yağ sürerken, İran emekçi halkının mücadelesi TUDEH öncülüğünde yükseliyordu. Temmuz 1953'de TUDEH'in düzenlediği bir gösteri yürüyüşünde yüz binlerce kişi emperyalizme karşı nefretini dile getirmekteydi.

Sonunda o zaman için savaştan emperyalizm ve yandaşları galip çıktılar. 19 Ağustos 1953'de Musaddık hükümeti devrildi. ABD emperyalizminin desteğinde Şah Rıza Pehlevi diktatörlüğünü ilan etti.

Artık İran işçi sınıfı ve emekçileri için zor günler başlıyordu. Darbenin hemen ertesinden itibaren bu hareketin esas olarak işçi sınıfına ve onun öncüsü TUDEH'e karşı tezgahlandığı anlaşıldı. İlk üç dört gün içinde geniş bir tevkifata girişildi. Yoğun bir anti-komünist kampanya açıldı. Musaddık üç yıl hüküm giyerken, yakalanan en sıradan TUDEH üyesi günlerce işkence görüyor ve bir daha gün yüzüne kolay kolay çıkamıyordu.

Ve o günden bugüne, 25 yıldır İran'da eli kanlı bir dikta rejimi hüküm sürüyor. 25 yıldır Şah Rıza Pehlevi yönetimi İran işçilerinin ve emekçilerinin mücadelesini petrol dolarlarının sağladığı olanaklarla kurduğu bir polis devleti ile susturmaya çalışır. Emperyalist yayın organları İran Şahı'nın "mutlu evliliği"'ni, prens ve prenseslerin yaşamlarını renkli sayfalarla konu alırken, bu saltanatın sürmesi için İran'lı işçiler, emekçiler, ilericiler, yurtseverler gerici diktatörlüğün zindanlarında kan kusmaktadırlar.

Ama bu ne kadar devam ederdi, ne kadar devam edebilirdi? Petrol dolarlarının satın aldığı bütün işkence, yıldırma, baskı araçları İran halkının mücadelesini daha ne kadar durdurabilirdi? Miting alanlarına yüzbinleri toplayabilen TUDEH gibi bir partinin başını çektiği ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketinin önüne geçmek ilanihaye mümkün müydü? İran işçi sınıfı ve emekçi halk güçleri bu soruların karşılığını bizzat eylemleriyle veriyorlar. Her beş kişiden birini polis yaparak iktidarını sonsuza dek sürdürebileceğini sanan Şah Rıza rejimi, artık devrimci gelişimin önüne geçemiyor. Birkaç yıldır hızlanan toplumsal devrim mücadelesi artık iyiden iyiye İran gerici diktatörlüğünün temellerini tehdit etmeye başladı.

Son iki hafta içinde grevlerin, mitinglerin gösteri yürüyüşlerinin İran'da yaşamı tamamen felce uğrattığı yazıyor gazetelerde. Aslında felç olan gerici diktatörlüktür. İran işçi sınıfı ve emekçileri gericiliğin köklerinin tümden kesilip atılacağı, insana yaraşır bir toplum düzeninin kurulacağı günlerin hazırlığı içindeler. Yapılan her grev, atılan her kurşun İran gerici rejimini derinden derine sarsıyor. Mücadelenin tüm ülkeyi saran kitleselliği karşısında bütün o anlı şanlı SAVAK'lar, eli kanlı diktatörlüğün diğer baskı örgütleri çaresiz kalıyorlar.

İşçiler fabrikalarda şalter indirirken öğrenciler üniversitelerde direniyorlar. En geri kalmış taşra kentlerinde yıllar yılı zulümle beslenen kinin doğurduğu isyan hareketleri alevleniyor. Bütün bu olaylarda İran işçi sınıfının öncü Partisi, TUDEH, en ileri saflarda döğüşüyor. Grevler ve gösterilerle geçen son haftalarda TUDEH militanları mücadelenin her alanında, sosyalizmin bayrağını yılmadan yükseltiyorlar.

İran'daki bu gelişmeler sadece İran'ı değil tüm Orta Doğu'yu, tüm dünyayı yakından ilgilendiriyor. Dünya ilerici güçlerinin yürekleri İran'lı devrimciler ile birlikte çarparken, Orta Doğu'daki en önemli jandarma karakolunu yitirme korkusu içindeki ABD emperyalizmi, gelişimi engellemek için ne yapacağını bilemiyor. ABD servislerinin İran'daki faaliyetlerinin son günlerde iyice yoğunlaştığı bildiriliyor. Afganistan halkının da barış ve demokrasiden yana tercihlerini yapmalarından sonra, bölgede etkinliklerini artıran barış ve sosyalizm güçleri karşısında, emperyalizmin yeni provokasyonlara girişmesi beklenebilir.

Ancak bütün bu çabalar boşuna, İran'daki gerici diktatörlük yıkılacak. Zulmün ve baskının şimdiye kadar hiçbir zalimi yerinde tutmaya yettiği görülmemiştir. İran Şahı Rıza Pehlevi de bir istisna olmayacaktır. İran işçi sınıfı ve emekçilerinin mücadelesi er geç başarıya ulaşacaktır. ABD emperyalizminin ileri jandırma karakolu, İran ve Orta Doğu halklarının celladı Şah Rıza rejimi yıkılacaktır.

"Emperyalizme ve siyonizme karşı mücadele insanlık görevidir"

DOST TÜRKİYE HALKINA,

Bugün 15 Mayıs.

30 sene önce bugün, 15 Mayıs 1948'de, yiğit Filistin halkı anayurdundan kovulmuş siyonizm "İsrail " adı altında kendi düzenini kurmuştur.

Esas amacı ırk ayırımı, yükselen halk savaşını ezmek ve halkları baskı ve sömürü altında tutmak olan emperyalizm; 15 Mayıs 1948'de gerçek yüzünü bir kez daha göstermiş, İngiliz ve Amerikan emperyalizmi işbirliği içinde Filistin halkını baskı ve sömürü altına almıştır.

İsrail devletini Filistin topraklarında kurulması bir tesadüf değildir. Savaşların en büyük nedeninin ekonomi olduğu düşünülürse, İsrail devletinin Filistin topraklarında kurulmasının nedeni daha iyi kavranmış olur. Orta Doğunun zengin petrol yataklarını denetim altında tutmak, Orta Doğu ülkelerinde yükselen ulusal ve sosyal kurtuluş savaşlarını, devrimci ve sosyalist hareketleri baskı altına almak için emperyalizmin stratejik öneme sahip bir yer bulması, kendine uşaklık edecek bir düzen kurması geriyordu. Kuzeden Suriye ve Lübnan ile, Güneyden Mısır, Doğudan ise Ürdün ile çevrili olan Filistin, emperyalizm için en uygun yeri tutuyordu. Filistin topraklarında kurulacak bir İsrail devleti çevrede olan tüm ülkelerdeki gerici iktidarlara yardım edecek ve bu ülkelerde yükselen mücadeleleri bastıracaktı.

DOST TÜRKİYE HALKINA,

Emperyalizm, bunu gerçekleştirirken yalana ve demagojiye baş vurmuştur. Filistin topraklarının verimsiz, çöl arazisi olduğunu iddia etmiş fakat İsrail devleti kurulduktan sonra bu bölgenin yemyeşil verimli topraklar haline getirildiğini savunmuştur. Bu iddianın yalan olduğunu Filistin'in coğrafi yerine bakmakla ve en önemlisi siyonizm hareketini başlatan adam olan Hertz'in işgal edilen Filistin topraklarına yahudileri çağırırken söylediği 'Allahın dünyadaki cennetine gelin" sözlerine bakmakla anlamak çok basittir.

Bugün, bölgeye adalet, özgürlük ve demokrasi getirdiklerini de iddia eden emperyalizmin bu ajanları, gerçekleri dünya halklarından gizlemeye çalışmaktadırlar. Gerçeklere göz atarsak bunun böyle olmadığını hemen anlayabiliriz. Bugün adalet onlar için uygulanırken Filistin halkı kendi toprağında çalışamamakta, kendi evinde oturamamaktadır. Onlara özgürlük varken, Filistin halkı kendi vatanında üçüncü sınıfı vatandaş muamelesi görmekte, demokrasinin olduğu iddia edilirken de bir avuş işbirlikçi dışında ister yahudi, ister hristiyan veya müslüman olsun kimse hirçbir şey söyleyememektedir. Onlar özgürlük getirmişlerdir! Her gün masum insanlara, sivillere, çocuk, kadın, erkek, yaşlı demeden herkese saldırma özgürlüğü! Bu saldırı ve katliamlara İsrail'de her gün rastalanmaktadır. İşte Demokratik(!) İsrail'in Dışişleri Bakanı Moşe Dayan'ın demokrasi anlayışı: "İsrail tutukevleri birer üniversitedir, her Filistinlinin girmesi lazımdır."

DOSTLAR,

Din ayırımının olmadığı, ayrıcalıksız, sınıfsız bir düzen kurma mücadelesi veren yiğit Filistin halkı, bu haklı savaşımında yalnız olmadığına inanmaktadır. Dünya sosyalist sisteminin, kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketlerinin ve ulusal kurtuluş mücadelesi veren ülkelerin halklarının, sömürüye, baskıya ve savaşa karşı olan tüm halkların; haklı savaşımında yanında olduğunu bilmektedir. Emperyalizme ve siyonizme karşı mücadele vermek bir insanlık görevidir.

*FİLİSTİN TOPRAĞINI KURTARMAK,
ÖZGÜR FİLİSTİNİ KURMAK İÇİN,
* DÜNYA İNSANLIĞINI SÖMÜRÜLMEKTEN
BASKIDAN KURTARMAK İÇİN,
* SAVAŞSIZ VE SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA KURMAK İÇİN
* TÜM BARIŞSEVER HALKLAR, EMPERYALİZMİ VE
SİYONİZMİ YENMEK İÇİN İLERİ!
* YAŞASIN FİLİSTİN HALKININ YÜKSELEN
HAKLI MÜCADELESİ,
* KAHROLSUN EMPERYALİZM, SİYONİZM VE ARAP
GERİCİLİĞİ,
* YAŞASIN ENTERNASYONALİZM
* YAŞASIN FİLİSTİN DEVRİMİ

Hamdi Gülen:

"Sınıf sendikacılığının gelişebilmesi için bilimsel sosyalistlerin fabrikalarda, sendikalarda etkin olması gerek..."

Gazetemizin geçen sayısında, Genel Kuruluna doğru TEKSTİL Sendikasının şube kongreleri hakkında kısa bilgiler vermiştik. Bu hafta da, hem konuya daha yakından bakabilmek, hem de Genel Kurul'da yönetime gelme ihtimali yüksek olan muhalefet birliğinin ilkelerini ve çalışma anlayışını tanıyabilmek için, Mahmutpaşa Şube Başkanı Hamdi Gülen'le İstanbul Büromuzun yaptığı bir röportajı yayınlıyoruz:

KİTLE: Tekstil işkolunda işçilerin ekonomik mücadelesini ve sendikalaşmalarını anlatabilir misiniz?

H. GÜLEN: Ben önce Tekstil işkolunun özelliğini, bu işkolundaki sınıf mücadelesini ve buna bağlı olarak da sendikal gelişmeleri anlatayım.

Dünyanın her yerinde,emperyalizme bağımlı azgelişmiş kapitalist ülkelerde genellikle tüketime yönelik sanayi dallarında yoğunlaşma vardır. Türkiye'de de hem dokuma sanayiine hammadde (pamuk, keten, kenevir) yetiştirme şartlarının elverişli oluşu, hem de ülke kapitalizminin daha doğuşundan beri emperyalizme bağımlı gelişmesi yüzünden, tekstil sanayii öteki sanayi dallarına göre daha çok gelişmiştir.

Bugün bu işkolu, tekelci burjuvazi açısından bakıldığında, en kârlı alanlar arasında üçüncü sırayı işgal ediyor. Bunun sebebi de, tekelci kapitalistlerin hem hammadde ve üretim araçlarını, toprağı ellerinde bulundurmaları, hem tekstil sanayiini ellerinde tutmaları, hem de bu işkolunda faaliyet gösteren orta ve küçük işletmeleri banka kredisi ve hammadde yoluyla kendilerine bağlayarak bunların da kazançlarına el koymaları. Yani tekelcilik olgusu en açık bir şekilde görülüyor.

Bir de işçi sınıfının açısından bakarsak; bu işkolunda çalışan işçilerin çoğunluğu gençler - ve genellikle kadınlar- oluşturuyor. Bu, makinaların gelişmiş olması, meslek inceliği, kalifiyelik, kol gücü istemeyen bir işkolu olması yüzünden patronlara bir avantaj daha sağlıyor. Çünkü kadınlar ve genç işçiler üzerinde sömürü daha fazla. Tekstil patronları bu işçiler üzerinde daha fazla baskı kurabiliyorlar, daha çok ve daha ucuza çalıştırabiliyorlar onları.

Bu işkolunun özelliği şöyle özetlenebilir: Bir yanda tekelci sermayenin alabildiğine gelişmesi kârlarını artırması; öte yanda işçilerin gitgide daha çok yoksullaşması... Yani Türkiye kapitalizmini en açık yansıtan alanlardan biri. Yine tekstil patronları, Türkiye'de dışarıya sanayi mamulleri satan en önemli tekelci gruptur denebilir.

İşte görüldüğü gibi, bu işkolunun özellikleri tekstil işçilerinin mücadelesini doğal olarak etkileyecektir. Sermaye daha çok kâr elde etmek istemekte; işçiler ise ürettikleri malları ancak vitrinlerde seyredebilmektedirler. Bu durum karşısında tekstil işçilerinin giriştikleri ekonomik mücadeleler onları sendikalaşmaya itmiştir.

Elbette sermaye, işçilerin ekonomik mücadelesini kendi kontrolüne alabilmek için sarı sendikaları tercih eder. Bu yüzden 1947'de kurulan ve patronlardan en çok destek alan TEKSİF sendikası, 1965'e kadar bu işkolunda tek sendika olmuştur. Bu dönem boyunca bu sendika, işçilerin ekonomik-demokratik haklarını almak için yeterince mücadele etmemiş, tersine patronlarla sürekli uzlaşma halinde bulunmuştur.

TEKSTİL Sendikası, 1965'te bu şartlar içinde kuruldu. Başlangıçta TEKSİF'ten pek de farklı değildi. Ancak demokratik tutumu ile ileri işçileri bağrında topladı ve tekstil işçilerinin patronlara karşı mücadelesi bu sendikada yükseldi.

Bu işkolunda iki sendikanın ortaya çıkmasından sonra; burjuvazi TEKSİF sendikasını kendisine daha çok bağlamak için çaba harcadı, işçiler de TEKSTİL sendikasını daha çok geliştirmek için mücadele ettiler. İşçilerin gelişen mücadelesi 1973'de başlayan şube kongrelerinde kendini ortaya koydu; sınıf bilinçli işçiler bazı şubelerde yönetime seçildiler. Bu şube kongrelerinin arkasından, 1974 yılı sonlarında yapılan Genel Kurul'da, sınıf bilinçli işçilerin diretmesiyle TEKSTİL Sendikasının DİSK'e katılması kararı alındı. TEKSTİL, Ocak 1975'te DİSK'e katıldı. DİSK'e katılmasından kısa bir süre sonra da sendikanın üye sayısı iki katına, yani 40 bine ulaştı.

KİTLE: Peki sizin Tekstil sendikasının gelişmesinde yansıyan çalışmalarınız neler oldu? Bu çalışmalarınız hangi ilkeler çerçevesinde yürütüldü?

H. GÜLEN: Her şeyden önce şunu söylemek gerek: İşçi sınıfının devrimci ideolojisini benimsemiş ve bilimsel sosyalist mücadeleye gönül vermiş işçiler olarak bizim çalışmalarımız 1972'lere dayanır. Ancak 1973'de başlayan şube kongrelerine kadar sendikamızda sosyal-demokrasi yönetimlerde hakimdi. Şube kongrelerinde seçilmemizden önce de çalışmalarımızı belli ilkelere göre yürütüyorduk. Zaten bunun sonucudur ki, doğru ideoloji ve dürüst çalışma ile işçilerin güvenini kazandık ve çalışmamızın olduğu yerlerde yönetimlere seçildik.

En başından beri, çalışmalarımızda, işçi sınıfının nihai hedefi sınıfsız topluma varabilmesi için ideolojik-politik ve ekonomik alanlarda mücadelesinin zorunlu olduğunu hiçbir zaman gözden kaçırmadık. Kendimiz işçi sınıfı siyasi örgütlenmesi içinde yerimizi alarak, çevremizdeki işçilerin de sınıf bilinci kazanmalarını sağlamaya çalıştık. Başlangıçta, Tekstil işkolunda bizim dışımızda sosyalist gruplaşma veya çizgiler yoktu; ancak 1975 sonrası bazı gruplar türedi. Bu siyasi çizgilerle sömürüye karşı birlikte mücadele etmeye çalıştık; birlikte olabilmek için de onların grupçu veya yanlış davranışlarına karşı mücadele ettik.

Sendikamızın gelişmesinde yansıyan çalışmalarımızı şöyle özetleyebilirim: Kapitalist toplumlarda sendikaların birinci görevi işçilerin ekonomik mücadelesini yönlendirmektir. Bu gerçeği tekrarlıyorum; Çünkü ülkemizde sendikaları "parti" yerine koyan ekonomistler; "fikir kulubü" veya "atlama tahtası" yerine koyan "sol maceracılar", ve işçilerin ekonomik mücadelesini burjuvazinin boğmasına alet olan sarı sendikacılarla reformist sendikacılar birçok sendikada bir hayli etkindir. Biz; 1972'lerde ülkemizde sınıf sendikacılığının çok zayıf ve yetersiz olduğunu görüyorduk; ancak sınıf sendikacılığının gelişebilmesi için de sendika yönetimlerinde, fabrikalarda bilimsel sosyalistlerin etkin olması gerektiğini de biliyorduk.

İşkolumuzda, işçiler oldukça düşük ücretler alıyorlardı. Toplu sözleşme dönemlerinde şubelerimize bağlı fabrikalarda işçilerin daha dirençli olmalarını sağlamak için, birlik ve beraberlik içinde olmaları için çaba sarfettik. Sendikamızın daha da demokratlaşması için mücadele ettik.

1973'de Beyoğlu, Topkapı, Mahmutpaşa ve Çerkezköy şube yönetimlerine seçildik. TEKSTİL'in 1975'te DİSK'e katılmasında işçi sınıfı sosyalistlerinin payı büyüktür.

Sınıf uzlaşmazlığını esas alan sınıf sendikacılığının Tekstil'de yerleşmesi için mücadele ettik. İşkolumuzda sosyalist düşüncenin gittikçe yaygınlaşmasına ve bugün geldiği noktaya bakılırsa bunda başarılı olduk diyebilirim.

Bir de şunu belirtmem gerek: 1975'te yapılan Genel Kurulda sosyal-demokratlar yönetime seçildi; ancak biz, kendi ilkelerimizden taviz vermeden sosyal-demokratlarla sendika ve fabrikalarda dayanışma içinde olduk. Bu da sendikamızın gelişmesini hızlandırdı.

Yine, Türkiye'de sosyalist hareketin bölünmüşlüğünü göz önünde tutarak, işkolumuz düzeyinde diğer sosyalist grup ve kişilerle birlikte olmaya çalıştık. Sendikamızın genel kongresinin yaklaştığı şu günlerde ve daha önceki şube kongrelerinde bunu yeterince başardık. Karşı-devrimci maocuları doğal olarak saymazsak; bizimle ittifaka yanaşmayan, tersine bize karşı sağ sosyal-demokratlarla birleşen "ilerlemeciler" dışındaki devrimci çizgilerle ittifak sağlayabiliyoruz.

KİTLE: 1978 yılı içinde yapılacak üç şube kongresi ertelendi. Bu kongreler hakkında diyecekleriniz var mı?

H. GÜLEN: Bu şube kongrelerinde hemen göze çarpan şudur: Üç şube kongresinde de sosyalistlerin ittifakının karşısına "ilerleme" çizgisi sağ sosyal-remokratlarla ittifak kurarak çıktı. Her ağızlarını açışlarında "birlik dayanışma" diyen "ilerlemeciler", birliği de dayanışmayı da sosyalistlere karşı sağ sosyal-demokratlarla birleşmek anlıyorlar. Bu çizginin en temel özelliği bu. Üstelik, TEKSTİL Sendikasında muhalefet birliğine, bize "sahte muhalefet" diyerek; kendilerinin uzlaşmacı sendikacılarla uzlaşarak "gerçek muhalefet" olduklarını iddia ediyorlar.

Bunun bizce nedeni açıktır: Kendi sağ-oportünist ideolojilerinin her gün daha çok mahkum edilmesinin verdiği hınçla "bilimsel-sosyalistlerin sendika yönetimlerine seçilmelerini engellemek için "her yolu mübah" sayıyorlar.

Sağ sosyal-demokratlarla uzlaştıkları gibi birçok işyerinde kendilerinden olmayan işçi temsilcilerini patronla işbirliği yaparak attırdıklarının örneği de çok; bunun da kendilerince ideolojik kılıfları var: Programlarinda "ulusal burjuvazi" dedikleri patronlarla da uzlaşabiliyorlar.

Üç şube kongresinin ertelenmesi tek yanlı olay değil elbette. Genel Kurulda kaybedeceklerini anlayan sağ sosyal-demokrat sendikacılar da, telaşlarından, şube kongrelerinin ertelenmesini ve vakit kazanmayı istediler. Bunun için de çıkar birliği sağladıkları "ilerlemecilerle" ittifak kurdular.

Bugünden görülen uzlaşmazı sendikacılar ve "ilerlemeciler" ne kadar çabalarsa çabalasın, köklü bir mücadele sonucu oluşmuş muhalefet birliğinin bu şube kongrelerinde de yönetime seçilmelerini engelleyemeyecekleridir.

Bu olanlar, tekstil işçilerinin doğruyu daha iyi görmelerini ve mücadelelerinde oportünizme karşı bilenmelerini sağlar ancak.

İşçiler TARİŞ'te faşist işgali kırdılar

MC İktidarları döneminde işe alınan "işçi"lerin marifetiyle faşist tırmanışa sahne olan TARİŞ İplik Fabrikası, işçi sınıfı sosyalistlerinin öncülğünde yürütülen çalışmalar sonucunda faşistlerden temizlenmiş ve sendikal hareketin yeni mevzileri arasına katılmıştır.

Faşistlerin "kale " olarak gördükleri yerlerden biri olan TARİŞ'te işçilerin MC Döneminde başlattıkları mücadele, geçtiğimiz hafta içinde 920 işçinin topluca MİSK'e bağlı Türk Mensucat İş'ten istifa ederek DİSK'e bağlı TEKSTİL Sendikası'na üye olmaları ile başarıyla noktalanmıstır.

İstifaların tamamlandığı TARİŞ İplik Fabrikası Ege'de Tekstil işçilerinin gittikçe gelişen mücadelesinde ileri bir adım olacak ve TARİŞ İplik Fabrikası'nda yürütülen mücadele, işçi sınıfı bilimi doğrultusunda verilen sendikal kavganın başarılı bir örneği olarak Türkiye İşçi sınıfının mücadele tarihinde yer alacaktır.

Menemen'de sarı sendika zincirinin bir halkası daha kırıldı

Menemen Çırçır Fabrikasında işçilerin tümü sarı TEKSİF'ten istifa ederek DİSK-TEKSTİL' e geçmişlerdir.

Böylece, Ege bölgesinde Tekstil işçilerinin gittikçe büyüyen, başarılı mücadeleleri sarı sendikacılığa bir şamar daha indirmiştir. İşçi sınıfımızın gelişen ve güçlenen mücadelesinin Menemen Çırçır'da sarı sendikacılığa indirdiği son şamar, sarı sendika zincirinin bir halkasını daha bövlece kırmış olmaktadır.

Yaşasın Tekstil İşçilerinin DİSK-TEKSTİL içindeki birliği!..

Yeni Sendikal mevziler için İLERİ!..

KİTLE
İZMİR BÜROSU

AFRİKA HALKININ EMPERYALİZME VE GERİCİLİĞE KARŞI MÜCADELESİ YÜKSELİYOR

25 Mayıs Birleşmiş Milletler Örgütünce tesbit edilmiş bir gün: Afrika Kurtuluş Günü. Ancak daha önceki yıllarda belki de hiçbir zaman Afrika Kurtuluş Günü bu yılki kadar derin bir anlama sahip değildi. Afrika'nın kurtuluşu diye genellikle anlaşılan şey son kalan tek tük sömürge ve ırkçı rejimlerin yıkılması olmuştu. Oysa mücadelenin kapsamı aslında bunu çok aşıyor, çünkü, bugün siyah halkların amacı Afrika'nın tümünü emperyalizmin boyunduruğundan kurtarmak, daha ileri toplumsal yapılar inşa etmektir.

En sıcak mücadele bugün belki de Güney Afrika'da, bu bölgedeki ırkçı rejimlere karşı verilmekte. Ancak Güney Afrika'daki mücadele sadece Güney Afrika'yı etkilemekle kalmıyor, hatta sadece Afrika'yı da etkilemiyor, tüm kapitalist dünyayı ve kapitalizmin geleceğini tehdit ediyor. Bu yüzden emperyalizm elinden geleni yapıyor Afrika halklarının mücadelesini durdurmak, durduramadığı yerde saptırmak için. Buna karşılık halklar her türlü engel karşısında mücadeleden yılmıyorlar, kurtuluş bayraklarını daha yukarılara yükseltiyorlar.

Afrika halkları emperyalizme ve yerli gerici-ırkçı rejimlere karşı yalnız değiller. Sosyalist ülkelerin maddi, manevi destekleri, uluslararası işçi sınıfının, ulusal kurtuluş hareketlerinin ve tüm diğer ilerici güçlerin destek, sempati ve dayanışmaları onların mücadelelerine güç katıyor. En genç sosyalist ülke, Küba halkı, Afrika halklarına sağladığı desteklerle İspanya iç savaşı ve Sovyet Anayurt savaşından beri enternasyonalist dayanışmanın en fedakar örneklerini vermekteler. Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin maddi, diplomatik, askeri yardımları sürecin ileri doğru gelişimine büyük hız katıyor.

IRKÇI REJİMLER YIKILACAK

Geçen yıldan bu yana ırkçılığa karşı mücadele yeni aşamalar kaydetti. Siyah halkın özgürlük istemine karşı duramayacağını anlayan Rodezya Irkçı beyaz azınlık rejimi mücadeleyi saptırmak istedi; ancak başaramadı. Siyah nainlerle birlikte tezgahladığı sözde "iç çözüm" Zimbabwe halkının tepkisiyle karşılaştı. Zimbabwe halkı Yurtsever Cephe'nin önderliğinde silahlı mücadeleye hazır olduğunu ve ırkçı diktatörlük yıkılıncaya kadar da savaştan yılmayacağını bir kez daha gösterdi. Yurtsever Cephe liderleri Nkomo ve Mugabe, ırkçı rejimi tam olarak ortadan kaldırmayacak, onun çeşitli biçimlerde sürmesine olanak tanıyacak her türlü "çözüm"e karşı olduklarını peşinen belirttiler. Zimbabwe'de silahlı mücadele ırkçı Salisbury rejimi yerle bir edilinceye kadar sürecek.

Güney Afrika Cumhuriyeti'nde ve Namibia'da da buna benzer süreçler gelişiyor. Namibia halkının devrimci önderi SWAPO zafere doğru kesin adımlarla ilerliyor. Emperyalizmin bütün manevraları, bütün tezgahları Güney Afrika'da ve Namibia'da ırkçı rejimlerin yıkılmasını önleyemeyecek. Bir siyah sel ayaklanmış geliyor. Bunu önlemeye hiçbir ırkçı rejimin, hiçbir emperyalist servisin gücü yetmez. Emperyalistler Zimbabwe'de açığa çıkan oyunu Namibia'da oynama, ırkçı Pretoria rejimi ile uzlaşacak siyah hainler bulup çıkarma girişimleri içindeler. Ancak SWAPO etrafında kenetlenmiş Namibia halkı böyle oyunlara fırsat vermiyor. Namibia'dan sonra sıranın kendisine geleceğini çok iyi bilen Güney Afrika Cumhuriyeti'ndeki ırkçı diktatörlük ve onun ardındaki dünya emperyalizmi bu yüzden bu kadar telaşlıdır.

Batı basını, ırkçı rejimlere yardımcı olmak üzere yüzlerce paralı askerin Afrika'da bulunduğunu yazıyor. Bu paralı askerler siyah yurtseverlere karşı ırkçı diktatörlüklerin emrinde savaşıyorlar. NATO ülkelerinden gidenlerle paralı askerlerin sayıları çoğalıyor. Ancak ırkçı diktatörlükler ve onların emrindeki paralı askerler yükselen kurtuluş mücadelesinin önüne geçemiyorlar. Güney Afrika'da ulusal kurtuluş hareketi eylemini hızlandırıyor ve ırkçı rejimlere daha güçlü darbeler vurmaya başlıyor. Güney Afrika halkları, mücadelelerini, nihai zaferi elde edip sömürgecilik ve ırkçılığın son kalıntılarını ortadan kaldırıncaya kadar sürdürmeye kararlılar.

TOPLUMSAL İLERLEME SÜREÇLERİ HIZLANIYOR

Tarihe Afrika Yılı olarak geçen 1960'da ve hemen onu izleyen dönemde sömürgeci emperyalist güçler sömürgelerinin çoğuna bağımsızlık vermek zorunda kalmışlardı. Bu şekilde olayların kaçınılmaz gelişimini önlemeyi ve "barışçıl" yollardan yönetimi devrettikleri siyah egemenlerle girecekleri yeni-sömürgeci ilişkiler içinde eski düzeyinde olmasa da Afrika'daki konumlarını korumayı, doğal zenginlikleri sömürmeye devam etmeyi planlıyorlardı.

Birkaç yıldan beri Afrika kıt'asında durum çok büyük değişikliklere uğradı. Portekiz sömürge imparatorluğunun çöküşü her şeyden önce halkların zalimlere karşı yürüttüğü silahlı mücadelenin bir sonucuydu. Daha uzak görüşlü "müttefik"lerinin Afrika'nın yağmasında sahip oldukları deneyimi görmezden gelen Portekiz faşizmi ağır bir fiyat ödedi. Portekiz sömürge imparatorluğunun yıkıntıları üzerinde yeni, ilerici devletler ortaya çıktı: Angola, Mozambik, ve Gine-Bissau. Bu genç devletler sosyalist yönelimli bir hat üzerinde geniş kapsamlı toplumsal ve ekonomik reform uygulamalarına giriştiler.

Bir sömürge olmasa bile feodal monarşik diktatörlük altında uzun yıllar ezilmiş olan Etyopya da feodalizmi, yeni-sömürgeciliğin toplumsal ve ekonomik köklerini yok etmeyi amaçlayan ulusal demokratik devrim yeni mevziler elde ediyor. Emperyalizmin körüklediği ve desteklediği Eritre ayrılıkçı güçleri de Somali provokasyonu gibi devrimin gelişiminin önüne geçemeyecekler.

Ulusal kurtuluş mücadelesinin içinde bulunduğu bu yeni aşama tek tek ülkelerde ve tüm olarak Afrika Kıt'asında kaçınılmaz olarak toplumsal ve sınıfsal ayrışmalar doğuruyor. Emperyalistler bu ayrışmadan yararlanarak Afrika ülkelerini bölmeye, Afrika Birliği Örgütünü (ABÖ) sabote etmeye çalışıyorlar. Bazı Batı yanlısı hükümet çevreleri en ilkel anti-komünizmlerle, hayali ve düzmece "sovyet tehditleri"yle korkutulmaya ve emperyalizmin hizasına geçmeleri için zorlanmaya gayret ediliyor. Bu gayretlerinde emperyalizm tek başına değil. "İki süper devlet" teorisiyle maocu gericilik de Afrika halklarının mücadelesini bölmek, parçalamak için ellerinden geleni yapıyorlar. Ancak Afrika halkları maoculuğun sahte-devrimci maskesinin altında yatan anti-komünizmi çok çabuk tanıdılar ve ona hiç bir prim vermemekte azimliler.

EMPERYALİZMİN MANEVRALARI BOŞUNA

Emperyalistler, özellikle ABD emperyalizmi bir yandan Zimbabwe, Namibia ve Güney Afrika'daki ırkçı rejimlerin elden gitmesini önlemeye çalışırlarken, öte yandan, tüm kıt'ada gitgide gerileyen konumlarını muhafazaya, bunun için de özellikle bazı ülkelerdeki sağcı, emperyalizm yanlısı liderlerle iyi ilişkiler içinde bulunmaya, yeni sömürgeciliğin direklerini sağlam tutmaya çalışıyorlar. Bu yüzden dünya gericiliğinin baş destekçisi ABD emperyalizmi bile açıktan açığa ırkçı diktatörlüklerin yanında saf tutamıyor. Çünkü o zaman ABD emperyalizminin işbirlikçisi olmaya bazı belirli liderler halklarına hiç izah edemeyecekler. ABD'nin Birleşmiş Milletler'deki "sempatik" zenci temsilcisi Andrew Young bu yüzden zaman zaman resmi politikanın ilerisinde demeçler verebiliyor. Tabii bu tür çıkışlar tamamen demeç planında kalıyor.

Bir yandan böyle demagojilerle varlığını sürdürmeye çalışırken öte yandan gizliden gizliye daha başka yollara da başvuruyor ABD emperyalizmi. CIA'nın çevirdiği dolapları artık duymayan kalmadı, her gün de daha yenileri açığa çıkıyor.

Ancak emperyalizmin bütün bu gizli açık manevraları Afrika halklarının ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesini önleyemiyor. Tüm kıt'ada işleyen süreçlerin pusulası sürekli ilermeden yana, sosyalizmden yana. Sosyalist ülkelerle iyi ilişkiler, yardımlaşma ve işbirliği bu süreçlerin daha ileri noktalara varmasında Afrika halklarının kendi mücadelelerinden sonra en büyük güvenceleri.

CIA'nın kirli çamaşırları...

"Bir ülke kendi halkının sorumsuzluğu yüzünden komünist oluyorsa bunu niye durup gözlemekle yetinmemiz, karışmamamız gerekiyor, anlamıyorum?" diyordu "barış meleği" Kissinger Haziran 1970'de, Beyaz Saray'da yapılan gizli bir toplantıda (Seymour Hersh, *Censored Matter on Book on the CIA*, New York Times, 11 Eylül 1974). Bu gizli toplantıda tartışması yapılan konu CIA'nın Şili'de Salvador Allende'ye karşı düzenleyeceği komplo idi. Ama *"sorumsuz halklara haddini bildirmek"* diye Kissinger'in veciz bir şekilde özetlediği CIA nın amaç ve işlevleri dünyanın birçok diğer ülkesinde çeşitli biçimlerde yerine getirilmeye çalışılmaktaydı. ABD emperyalizmi her şeyin hakimi, "hür dünya" nın koruyucusuydu; eğer bazı ülkelerin "sorumsuz" halkları komünistlik falan yapmaya kalkarlarsa o zaman elbette CIA aracı ile, başka araçlarla onların "hür dünya" içinde "tutmak" ABD'nin göreviydi. Bunun için her yol mübahtı.

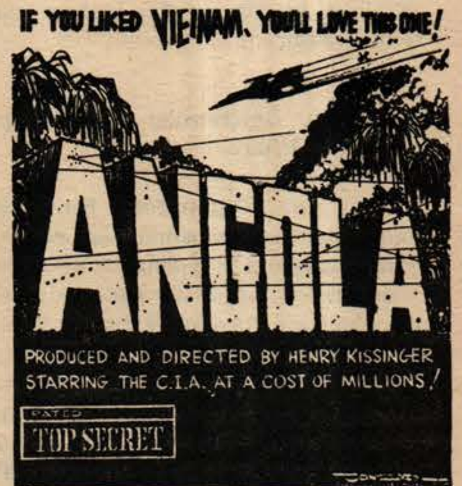
1949'da kurulan ABD gizli istihbarat servisi CIA'nın kirli çamaşırları son yıllarda birer birer ortaya dökülmekte. Uluslararası yumuşama ortamında, sosyalist ve devrimci güçlerin kaydettikler sürekli ilerleme karşısında, en can alıcı sırlarını bile ilanihaye saklı tutmak mümkün olmuyor emperyalizm için. Biraz da kapitalizmi aklama girişimlerinin bir sonucu olarak, son yıllarda bizzat CIA'nın eski elemanları eski çamaşırları orta yere dökmekteler. Bunlardan biri de John Stockwell.

7 Mayıs gecesi CBS televizyon şirketi Stockwell ile bir röportaj yaptı. Stockwell bu program sırasında özellikle CIA'nın Angola manevralarına değindiyse de, başka noktalar üzerinde de açıklıklar getirdi.

Zamanında CIA Angola Görel Kolu'nun başı olan Stockwell bir de "Düşmanların Peşinde" adlı Angola maceralarını anlatan bir kitap yazmış.

Stockwell'in söyledikleri bayağı ilginç şeyler. Angola'da CIA'nın faaliyetlerini şöyle anlatıyor: 1975'de Angola halk kurtuluş güçlerinin zafere yaklaşmaları üzerine CIA duruma el koymak gereğini hissetmiş ve doğrudan Güney Afrika Cumhuriyeti silahlı kuvvetleriyle temas kurmuş, Angola'da dıştan müdahaleyle bir gizli savaş çıkarmaya çalışmış.

Ağustos 1975'de Stockwell iki milliyetçi örgüt, FNLA ve UNİTA liderleri ile buluşmak üzere Angola'ya gidiyor. (Maocuların kulakları çınlasın) Stockwell'in anlattıklarına göre Angola'ya gönderilen CIA personeli FNLA ve UNİTA askerlerini eğitiyor, onlara Amerikan silahları sağlıyor, haberleşme sistemleri kuruyor ve halk güçlerine karşı savaş stratejileri hazırlayıp FNLA ve UNİTA'ya veriyor. Olayın gizli kalması için kendine küçük bir hava kuvvetleri bile oluşturuyor CIA, ve nakliyeyi onunla yapıyor. Sadece FNLA ve UNİTA'nın güçleri, ilaveten CIA personeli yetmiyor tabii, MPLA'nın devrimci önderliğindeki Angola halkının mücadelesini durdurmaya. Avrupa'dan paralı askerler kiralanıyor. Bütün bu operasyonların yönetici durumunda bulunan Stockwell, 20 tane Fransızı yarım milyon dolardan fazla harcayarak danışman tuttuklarını, ancak bu "danışman"ların bir ay sonra kaçtıklarını, sürekli yeni paralı asker kaynakları aramak zorunda kaldıklarını söylüyor. Nasıl kişilerin paralı asker olarak Angola'ya gitmeyi kabul ettikleri sorununa da Stockwell şöyle cevap veriyor: "Sapık katiller, manyaklar, tam anlamıyla kafadan sakat olanlar".

Bir film afişi:
Vietnam'ı beğendiyseniz bunu da seveceksiniz!
Yapımcı ve yönetmen: Henry Kissinger.
Yıldızlar: CIA ve harcadığı milyonlar.

Röportaj sırasında Stockwell CIA'nın bir sürü başka faaliyetine de değiniyor. ABD gizli servisi, emperyalizmin varlığını sürdürmek için dünyanın dört bir yanında halklara karşı en iğrenç tertiplere girişmekten çekinmiyor.

TÖB-DER, Genel Başkan Yardımcısı Süleyman Yaşar ve Genel Sekreter Yardımcısı Rasim Aktaş, 22-29 Nisan tarihleri arasında, Macar Öğretmenler Sendikası'nın davetlisi olarak Macaristan'a gittiler.

Macaristan gezisi ile ilgili görüşlerini almak üzere gazetemiz, Rasim Aktaş'la bir röportaj yaptı. Rasim Aktaş sorularımızı şöyle yanıtladı:

Macaristan'da eğitim emekçilerinin yüzde 96'sı sendika üyesi

KİTLE: Macaristan'da hangi alanları gezip, inceleme olanağı buldunuz?

R.AKTAŞ: Macaristan'a bir haftalığına gitmiştik. Bu süre içinde, bir ülkeyi gezip incelemek olanak dışıdır. Biz yoğun bir programla, çeşitli kademelerden okulları ziyaret ettik. Birkaç ilin sendika çalışmalarını izledik. Birkaç kültür kurumunu ve bir üretim kooperatifini ziyaret ettik. Çok istediğimiz halde, çalışma hayatını yakından izleme olanağı bulamadık.

KİTLE: Macar öğretmenler Sendikasını ve Sendikalar Federasyonunu tanıtır mısınız?

R.AKTAŞ: Macar Öğretmenler Sendikası 1918'de kurulmuş, 1919 Macar işçi Sovyet Cumhuriyeti karşı-devrimci güçlere yenilince, Öğretmenler Sendikası da kapatılmış, 1945'te tekrar kurulmuş, Aynı yıl Macar Sendikalar Federasyonuna katılmış İki kuruluş tarihi var, ikisini de kutluyorlar.

Öğretmenler Sendikasının 235 bin üyesi var. Örgütlenmesi gereken eğitim emekçilerinin yüzde 96,5'ini örgütlemiş, 5 yılda bir kongre yapıyor, 115 kişilik Merkez Komitesi, 19 kişilik Başkanlık Konseyi tarafından yönetiliyor. Öğretmenlerin %80'i, Sendika yöneticilerinin ise %90'ı bayan.

Macar Sendikalar Federasyonuna üye 19 sendika var. Toplam üye sayısı 4 milyon, 5 yılda bir kongre yapıyor. İki kongre arasında en yüksek organ, Macar Sendikalar Konseyi'dir. Bu Konseyin 200 üyesi var. Her sendika başkanı konseyin üyesidir.

KİTLE: Öğretmenler Sendikasının görevleri nelerdir?

R.AKTAŞ: Öğretmenler Sendikasının, genel okul yönetiminden, eğitimle ilgili yasaların tartışılmasına kadar çeşitli görevleri vardır. Her kademede, bütün okullarda yönetime katılıyor. Örneğin 8 yıllık birtemel okul; müdür, parti sekreteri, sendika sekreteri, gençlik örgütü sekreteri ve piyoner sekreter'inden oluşan bir kurul tarafından yönetiliyor. Yine teknik üniversiteyi 70 kişilik bir konsey yönetiyor. Bu konseyde Sendika ve sendika tarafından seçilmiş 10 temsilci bulunuyor. Kare olarak adlandırılan üniversite yönetiminin bir köşesi Sendika Sekreteridir.

Eğitimi ve eğitim emekçilerinin çalışma ve yaşam koşullarını ilgilendiren yasalar Sendikaya rağmen çıkamıyor. Eğer çıkarsa sendika veto edebiliyor ve yasa askıya alınıyor. Öğretmenler Sendikasına ders kitaplarından eğitim programlarının hazırlanmasına kadar heralanda önemli görevler düşüyor. Üyelerin mesleki ve genel kültürlerinin geliştirmeleri, serbest zamanlarını iyi kullanmaları için yardım ediyor. Üyelerine yurt içi ve yurt dışı gezilere çıkma, dinlenme evlerine gitme olanakları hazırlıyor. Yetişkinlerin eğitiminde görev alıyor. Çeşitli yarışmalar açıyor, ödüller dağıtıyor. Üyelerine yerleşme, ev inşaatı gibi alanlarda maddi yardımlar yapıyor.

KİTLE: Parti sendika ilişkilerini gözleyebildiniz mi?

R.AKTAŞ: Parti ilkesel konularda karar alıyor. Ancak partinin aldığı kararlar, bütün sendika yöneticilerini ve üyelerini bağlamıyor; sadece parti üyesi olanları bağlıyor. Sendika üyesi öğretmenlerin yüzde 20'si parti üyesi. Bu oran bölgelere göre değişebiliyor. Sendikayı doğal olarak partili öğretmenler yönetiyor.

KİTLE: Gençlikle ilgili gözlemleriniz?

R.AKTAŞ: Gözlediğim kadarıyla, "Gençliğin yetişmesi, toplumun gelişmesinin garantisidir" ilkesinden hareket ediliyor. 1971'de gençliğin ödev ve yetkilerini saptayan bir kanun çıkmış.

Bu kanuna göre; kol emekçilerinin çocuklarının yetiştirilmesine özel önem veriliyor. Kol emekçilerinin çocuklarına üniversiteye girmeleri ve öğrenimlerine devam etmeleri için yardım yapılıyor. Uzman işçi gençler, sınavsız üniversiteye girebiliyorlar. Her genç çalışacağı yeri seçiyor, çalışmasının maddi ve manevi karşılığını görüyor. Bütün fabrika ve işyerlerin yönetiminde gençlik temsilcisi bulunuyor. Her işyeri, gençlik için belirli bir fon ayırmak durumunda.

Devlet gençlik için milyarlarca ft. (para birimi: 1 ft.=6125 krş. kadar) fon ayırıyor. Örneğin; bir gençlik kulübünün açılması için, devlet 50 bin ft yardım yapmaktadır. Lise öğrencileri yılda bir haftalığına dinlenme kamplarına gidiyor ve bir haftalık gezi masrafı olarak 150 ft. ödüyorlar. Eğer kamp masrafları tam olarak ödense günde 150 ft. ödemeleri gerekir.

Macaristanda iki gençlik örgütü var:

KISZ (Komünist Gençlik Orgütü) ve Macar Piyoner Federasyonu.

KISZ, bir yığın örgütüdür. Bütün işletmelerinde, işyerinde, devlet karşısında, kooperatiflerde gençliği temsil ediyor. Kültür, spor gibi alanlarda girişim hakkı var. Gençliğin haklarına dokunan kararlara karşı çıkar; gençlik fonunu kullanabilir. Gençlerin siyasi eğitimi ile uğraşır, kültürel çalışmalar yapar, yarışmalar açar ve gençlerin bedensel gelişimlerini sağlayacak spor yapma ve diğer olanakları hazırlar. Bugün 800 bin üyesi, 28 bin birim örgütü vardır.

MACAR PİYONER FEDERASYONU: Partinin çocuk örgütüdür. Komünist gençlik örgütü yönlendiriyor. 1 milyon 100 bin üyesi var.

KİTLE: Yukarıda uzman işçi okullarından söz ettiniz. Bu okullar hakkında bilgi verebilir misiniz?

R.AKTAŞ: Bir anlamda Türkiye'deki sanat okullarına benziyor. Yalnız Türkiye'de olduğu gibi eğitim pratikten uzak değil. 8 yıllık genel okuldan sonra, 3 ve 4 yıllık olanları var. Pratik yanları ağır basan okullar. Makine tamircisi, tornacı, elektrikçi, dökümcü demirci... gibi işçiler yetiştiriliyor. Ziyaret ettiğimiz bir uzman işçi okulunun yöneticileri, okulun iki amacı olduğunu söylediler; "Uzman işçi ihtiyacını karşılamak", "daha ileri bir öğrenim sağlamak". Bu okulları başarıyla bitirenler, bir yıllık kurstan sonra teknik üniversiteye sınavsız giriyorlar.

KİTLE: Sorularımız dışında soylemek istediğiniz bir şey varmı?

R.AKTAŞ: Macaristan'da herkesin, sınırsız olarak yeteneklerini geliştirme olanağı var. Örneğin, bir ilkokul öğretmeni ya da uzman işçi ; isterlerse profesör olabilirler, önlerinde hiçbir engel yoktur. Hem de kendilerini sıkıntıya sokmadan, doğal çalışma temposu ile yapabilirler bu işi.

kitle

• Sahibi: M.Aköz • Sorumlu Müdürü: Bektaş Erdoğan • Yönetim Yeri: Abdüllatif Paşa Sokak 17/7 Aksaray - İSTANBUL • Yazışma Adresi: P.K. 34 Küçükesat - ANKARA • Abone Bedeli: 6 aylık 120. TL., 1 Yıllık 225. TL. Yurt dışı için iki katıdır. • Avrupa Temsilciliği: Meral Saraç, 465 Gelsenkirchen, Virchow str.122 ALMANYA • Dizgi: Çığ Yayıncılık • Baskı: Daily News Web Ofset